

6. Redovna izborna Skupština Sabora bošnjačkih asocijacija održana je 9. lipnja 2019. godine u Zagrebu, u dvorani Češkog narodnog doma.

Kadro Kulašin

Giuseppina Rajko

U povodu 24. godišnjice od genocida u Srebrenici, a na inicijativu Udruge Bošnjaka branitelja Domovinskog rata u RH i Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske, u Saboru Republike Hrvatske 5. srpnja/jula 2019. godine održat će se komemorativna sjednica. Komemoracija se održava pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića.

Samir Hadžić

Jasna Šamić

Predsjednica Republike Hrvatske posjetila gradilište Islamskog kulturnog centra u Sisku

Prije početka gradnje, projekt Islamskog kulturnog centra (IKC) u Sisku dostigao je državnu razinu i pažnju. Prilikom razvrgnuća suvlasničke zajednice između RH i Islamske zajednice u Hrvatskoj, odnosno podjele zemljišta 2014. godine, Vlada RH za vrijeme tadašnjeg predsjednika Vlade RH Zorana Milanovića donijela je Odluku o razvrgnuću suvlasničke zajednice i novčanoj potpori u izgradnji IKC Sisak kroz otpisivanje razlike u vrijednosti nekretnine u iznosu od 78.879,53 eura. Prije nekoliko mjeseci Vlada RH je također dodijelila određena novčana sredstva potpore u izgradnji IKC-a čime je taj projekt takve namjene bio prvi koji je u proteklom periodu dobio punu podršku od najviših državnih tijela, pored lokalne samouprave.

Prigodom iftara posljednje ramazanske noći koji je ujedno bio i bajramski prijem u hotelu Westin, predsjednik Vlade Andrej Plenković naglasio je da je današnji model uređenja odnosa između Vlade i Islamske zajednice u Hrvatskoj primjer svima, a kao jedan od primjera zajedničke suradnje spomenuo je izgradnju Islamskog kulturnog centra u Sisku.

Još jedno značajno priznanje ali i najvišu državnu pažnju u izgradnji Islamskog kulturnog centra priredila je predsjednica RH Kolinda Grabar Kitarović. Prigodom dolaska na svečano obilježavanje Dana Sisačko-Moslavačke županije, 11. lipnja 2019. nakon svečane sjednice u svoj državnički protokol uvrstila i posjetu gradilištu Islamskog kulturnog centra.

Zajedno s njom gradilište su obišli župan Ivo Žinić sa zamjenicima kao i predsjednica Županijske skupštine Ivanka Rokсандić dok su predsjednicu RH sa suradnicima na gradilištu dočekali predsjednik Mešihata IZ-e u Hrvatskoj, muftija dr. Aziz Hasanović, koordinator TIKE u Hrvatskoj Hašim Koč uz čelnike MIZ Sisak, glavnog imama, predsjednika MIZ Sisak.

Predsjednicu Republike Hrvatske srdačno je pozdravio predsjednik Mešihata muftija dr. Aziz ef. Hasanović

Predsjednica RH se željela „iz prve ruke“ osobno uvjeriti u tijek i dinamiku radova, obišla je prostor buduće džamije odnosno molitveni prostor te se pohvalno izrazila na idejni projekat kao i sadržaje koje će ponuditi budući Islamski kulturni centar u Sisku.

Prenesena joj je poruka o viziji budućeg IKC-a Sisak koji je zamišljen kao „trajno zajedničko dobro“ za sve građane i građanke i čija će vrata biti širom otvorena za sve dobronamjerne ljude.

Muftija Hasanović se zajedno sa domaćinima srdačno zahvalio predsjednici što je našla vremena i interesa da u svoj gusti protokol uvrsti posjetu gradilištu s čime je poslala snažnu i jasnu poruku podrške u izgradnji IKC-a Sisak.

Alem ef. Crnkčić

Održani izbori za predsjednika Mešihata

Povjerenje da i u narednom mandatu vodi Zajednicu dobio dosadašnji predsjednik Mešihata muftija dr. Aziz ef. Hasanović.

U Islamskom centru Zagreb 8. lipnja/juna 2019./5.10.1440. održani su izbori za predsjednika Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj. Povjerenje da i u narednom mandatu vodi Zajednicu dobio je dosadašnji predsjednik Mešihata muftija dr. Aziz ef. Hasanović koji je izabran na mandat od 7 godina.

U svome obraćanju muftija se zahvalio na ukazanom povjerenju, ali i na uzornoj suradnji koja je urodila rezultatima. Prisjetio se značajnijih projekata koji su realizirani u proteklom mandatu, među kojima je istaknuo: završetak gradnje i otvorenje Islamskog centra u Rijeci, otvorenje IC u Umagu, džamije u Bogovolji, adaptaciju mesdžida u Varaždinu,

izgradnju gasulhana u nekoliko gradova i mjesta, početak gradnje Islamskog centra u Sisku, rješavanje papirologije za izgradnju objekata u Dubrovniku i Osijeku, pokretanje procedure u Puli te brojne druge infrastrukturne objekte koji podrazumijevaju adaptaciju postojećih objekata poput onoga u Poreču, Splitu, Labinu, kupovinu parkirališnog prostora u Zadru uz objekt mesdžida, obnovu objekta i džamije u Gunji nakon poplava, humanitarne aktivnosti na zbrinjavanju ljudi nakon poplave i u migrantskom valu, neprestan rad na vjersko-prosvjetnim aktivnostima te brojne druge. Istaknuo je da je Zajednica stabilna i da je njena pozitivna uloga prepoznata u društvu što treba nastaviti i dalje negovati. Također, ukazao je i na potrebu rješavanja određenih pitanja čemu će se posvetiti u narednom razdoblju. Na kraju obraćanja muftije, Mevludi ef. Arslani je proučio dovu.

6. Redovna izborna Skupština Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske

Devetog lipnja/juna 2019. godine u Zagrebu je u dvorani Češkog narodnog doma, Šubićeva 20, održana 6. Redovna izborna Skupština Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske. Nakon otvaranja Skupštine sukladno odredbama Poslovnika izabrana su radna tijela i Predsjedništvo kojem je predsjedavao Hamdija Malić.

Osim delegata Skupštini je prisustvovalo više uzvanika, a među njima Giuseppe Rajko, zamjenica župana Istarske županije, Mirsad Srebreniković, predsjednik SDAH, Harun Omerbašić, kao izaslanik Milana Bandića, gradonačelnika Zagreba te predstavnici ostalih organizacija i institucija. O radu Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske u proteklom mandatnom razdoblju Izvještaj je podnio dosadašnji predsjednik Mehmed Džekić.

Izvještaj o radu Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske

Prošlu izbornu Skupštinu Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske (SABAH) održali smo u ozračju ulaska Republike Hrvatske (RH) u Europsku uniju, a ovu održavamo u ozračju dubokih socijalnih raslojavanja, društvenih, ideoloških i političkih podjela bez vizije adekvatnog razvoja, što nije dobro.

Bošnjaci i bošnjačke asocijacije u potpunosti odražavaju aktualno društveno stanje u RH, a u svome etničkom manjinskom organiziranju i strukturiranju stanje je još lošije.

Bošnjački konceptualni um u RH nikako da se usaglasi kako i na koji način Bošnjaci u RH trebaju da budu organizirani i strukturirani premda hrvatsko zakonodavstvo u tom pogledu pruža veliku slobodu i autonomiju.

Jedino u čemu se Bošnjaci u RH slažu je apsolutni konsenzus o obrani RH, obrani njezinog suvereniteta i teritorijalnog integriteta. To je dobro i da se bar u nečemu možemo složiti. No, ove vrednote naši Bošnjaci koji su bili zastupnici u Saboru RH nikada nisu znali iskazati i pojasniti te vrijednosti. Republika Hrvatska svojom normativnom regulativom dala je velika prava nacionalnim manjinama, čak mi veća nego su te nacionalne manjine kapacitirane da sva ta prava konzumiraju. Primjerice član 7 Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina eksplicitno navodi 10 prava,

Bilježenje delegata Skupštine

Mehmed Džekić

a bošnjačka nacionalna manjina jedva da ih 5 konzumira. Bošnjačka nacionalna manjina u RH je fragmentarno organizirana i vrlo loše strukturirana i stoga nije u mogućnosti konzumirati sva prava koja hrvatsko zakonodavstvo omogućuje.

Stratezi kaosa ciljano generiraju društvene bošnjačke konflikte kako bi bošnjačku nacionalnu manjinu učinili manje vrijednom i društveno beznačajnom.

Sabor bošnjačkih asocijacija RH kao krovna udruga 18 članica sa statusom pravnih osoba, sukladno svojim kapacitetima na najbolji način organizira i artikulira sve elemente bošnjačkog identiteta u korist i na zadovoljstvo ne samo članova bošnjačke nacionalne manjine nego i zajednice u kojoj živimo i djelujemo.

Mi ne želimo razvijati i afirmirati naš identitet na štetu drugog i drugačijeg identiteta, već želimo živjeti u zajednici istih prava različitih identiteta i u tome uspijevamo.

Sukladno statutarnim načelima, ciljevima i djelatnostima a uz normativnu, financijsku i moralnu potporu Savjeta za nacionalne manjine RH i saborske zastupnice (albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine) u Saboru RH gospođe Ermine Lekaj Prljaskaj i posebno želim naglasiti uz puno razumijevanje i potporu lokalne i regionalne zajednice na područjima gdje se organiziraju i realiziraju određeni programi članica SABAH-a mi veoma kvalitetno ispunjavamo zadaće radi kojih smo osnovani.

Najvažniji faktor angažmana i djelovanja u bošnjačkim asocijacijama čini ljubav, emocije i entuzijizam za održanjem, razvojem i afirmacijom svoga identiteta, vjere, nacije, kulture, običaja i ostalog. Savki se angažman u bošnjačkim asocijacijama zasniva na dragovoljnosti, na volontiranju, a što podrazumijeva isključivu ljubav prema svojim korijenima i prenošenju kulturnih tradicija na potomke.

SABAH čine udruge Bošnjakinja i Bošnjaka organizirane i registrirane kao pravne osobe kao što su nacionalne zajednice (županijske, gradske i općinske), udruge Bošnjaka branitelja Domovinskog rata RH, kulturna i kulturno-umjet-

nička društva, humanitarna i bošnjačka sportska društva i može se reći da SABAH čini najorganiziraniju i najbrojniju organizaciju Bošnjaka u Hrvatskoj. Islamska zajednica Hrvatske, političke stranke, političke stranke bošnjačkog predznaka u RH, vijeća i koordinacije bošnjačke nacionalne manjine u RH normativnom regulativom mogu biti članice SABAH-a, ali u realizaciji programa razvoja bošnjačkog identiteta veliki broj navedenih organizacija pružaju punu potporu članicama SABAH-a.

U ovom Izvještaju o radu u proteklom razdoblju iz objektivnih razloga ne mogu govoriti i posebno elaborirati sve programe koji se realiziraju u organizaciji SABAH-a i stoga ću se ukratko osvrnuti samo na neke od udruga i programskih zadaća.

Udruga Bošnjaka branitelja Domovinskog rata Hrvatske jedna od osnivača SABAH-a je organizirala i uz pomoć Ministarstva branitelja i Grada Zagreba u Zagrebu izgradila i svečano otkrila velebno zdanje Spomen park i Spomen obilježje Bošnjacima braniteljima Domovinskog rata Republike Hrvatske koje se nalazi u blizini Zagrebačke džamije i Islamskog centra. Spomen obilježja su podignuta i u Splitu, Rijeci i Sisku i to su nesumnjivo blistava i trajna svjedočanstva kako su Bošnjaci dali i svoje živote za svoju domovinu RH.

Smotra folklornog stvaralaštva kulturno-umjetničkih društava koja će ove godine biti 12-ta po redu na početku je bilježila nastup nekoliko društava a danas ih ima 20-ak s tendencijom daljnjeg rasta i ta kulturna manifestacija veoma je značajna s društvenog, odgojnog, humanog i svakog drugog stajališta i veoma je dobro prihvaćena u mjestima održavanja ne samo među Bošnjakinjama i Bošnjacima nego i od strane građana i turista. Folklor kao univerzalna kulturna vrednota na najbolji način razvija i afirmira nacionalni i kulturni identitet i stoga o tome treba jako brinuti i u budućnosti, čak više nego što smo posvećivali pažnju u proteklom razdoblju.

Informativni list Bošnjaka u Republici Hrvatskoj SABAH info veoma je sadržajan, kvalitetan i od svog prvog broja do najnovijeg 65-og nije nikada cenzuriran i sve više je tražen i čitan. Glavni i odgovorni urednik je novinar profesionalac s bogatim i zapaženim novinarskim iskustvom, a zbog financijskih razloga ograničeni smo na izdavanje samo nekoliko brojeva godišnje. U narednom razdoblju treba posebice pojačati suradničku ekipu iz svih gradova u kojima žive Bošnjaci te mladima dati odgovarajući prostor.

Našim programom „DA SE NIKAD NE ZABORAVI“ odlaskom u Vukovar i Srebrenicu i Bošnjakinje i Bošnjaci žele dati svoj obol općoj univerzalnoj poruci svijetu da su Vukovar i Srebrenica pouka i opomena. Spomenuti Program već godinama kontinuirano realizira SABAH, Vijeće bošnjačke nacionalne manjine grada Zagreba i bošnjačke braniteljske udruge Hrvatske.

SABAH kvalitetno okuplja i surađuje s nizom Bošnjakinja i Bošnjaka sklonih izražaju pisane riječi kao što su prof. dr. Ibrahim Kajan, Ajka Tiro-Srebreniković, Mesud Bužimkić, Hamdija Malić, Ibrahim Duraković i ostali među kojima je i moja malenkost. Knjiga „Bošnjaci branitelji u Domovinskim ratu u Hrvatskoj“ autora Hamdije Malića kapitalno je djelo i kvalitetna literatura za učenike i studente. Također, knjiga „Bošnjački identitet Labinštine“, izdavač koje je Bošnjačka nacionalna zajednica Labina autora Mehmeda Džekića izazvala je veliko zanimanje ne samo bošnjačke nego i ukupne

istarske javnosti. Primjerice već je jedna Bošnjakinja na studiju u Zagrebu uzela naslov te knjige za svoj diplomski rad.

U knjigama koje kandidira za financijska sredstva i izdaje SABAH uglavnom se piše i govori o bošnjačkom identitetu, tj. tko smo, što smo, od kuda smo došli, zašto smo došli, kako smo integrirani u novoj životnoj sredini sa svim karakternim i ostalim obilježjima.

Neke bošnjačke asocijacije u Hrvatskoj također se u svojim programima bave izdavaštvom, ali surađuje i komuniciraju s piscima sklonim konzervativizmu i desnici. Takvi nam pisci uslijed manjkavosti vizije budućnosti nude mitološke slike prošlosti u kojima su naši preci bili „glavni moćnici“ čak moćniji i od sultana i svih svjetova sile. U tim knjigama se Bošnjacima podmeću razne teorije kako su ustaše svetinja, blagotvori i spasitelji muslimana i Hrvata, iako su najviše institucije države Hrvatske (predsjednica, predsjednik Vlade RH i ministri u Vladi RH) javno izjavili da su ustaše bili zločinci. Sadržaji takvih knjiga Bošnjacima donose više štete nego koristi.

U nizu aktivnosti SABAH djeluje i u okviru Svjetskog saveza dijaspora Bosne i Hercegovine (SSD BiH). Predstavnici – delegati SABAH-a redovito sudjeluju na kongresima dijaspora a neki od njih su obnašali/obnašaju određene dužnosti u rukovodstvu SSD BiH. Podsjetimo da je temeljni cilj udruženja organizaciono uvezivanje bosanskohercegovačkih udruženja u svijetu u općem interesu. Isto tako veoma je važna razmjena informacija i ideja od interesa za iseljeničtvo, lobiranje u centrima moći za ono što jeste i što bosansko-hercegovačka dijaspora doživljava kao svoj interes i interes BiH. Posebno je važna uspostava trajnih veza sa organima vlasti u BiH, posebno s Vladom BiH (Vijeće ministara BiH) i odgovarajućim ministarstvima kao i sa nevladinim organizacijama. Važna je i zadaća koordiniranja aktivnosti na ostvarivanju planiranih kulturnih, humanitarnih, obrazovnih, privrednih, informativnih i drugih djelatnosti Saveza.

U zaključnom dijelu Izvještaja o radu SABAH-a u proteklom razdoblju valja podvući da je kvalitetno, primjereno i društveno prihvatljivo djelovanje Sabora bošnjačkih asocijacija i njegovih članica prepoznala i Vlada Republike Hrvatske i to valorizirala imenovanjem tajnika SABAH-a Ishaka Hodžića za člana Vladina Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske. Premda deficitarni u mnogim elementima (personalnim, financijskim, organizacijskim, ali i velikim opstrukcijama i destrukcijama drugih naših „bratskih“ bošnjačkih asocijacija u Hrvatskoj, SABAH je ipak uvijek kvalitetno djelovao i realizirao programe u korist Bošnjaka RH i Hrvatske kao državne zajednice svih građana.

Iako nisam neki veliki vjernik želim i moram ovo svoje izlaganje završiti s jednom etičkom, moralnom i ljudskom i filozofskom porukom koju je u sklopu jedne bajramske hudbe izrekao uvaženi Reisu-l-ulema Islamske zajednice u BiH Husein ef. Kavazović, a ona glasi:

„NE DOZVOLITE DA NAS NAŠE RAZLIKE UDALJAVAJU OD PRIMARNE POTREBE DA BUDEMO LJUDI“.

Sudionike skupštine pozdravili su Giuseppina Rajko, zamjenica istarskog župana i Mirsad Srebreniković, predsjednik SDAH, a u ime zagrebačkog gradonačelnika Milana Bandića obratio se njegov izaslanik Harun Omerbašić.

Sabor bošnjačkih asocijacija kao krovna organizacija velikog broja bošnjačkih udruga ima i veliko značenje u očuvanju kulturnog, tradicionalnog, jezičnog i nacionalnog identiteta Bošnjaka na području Republike Hrvatske. Posebno je to bitno naglasiti da pored Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske i sve ostale asocijacije moraju ozbiljno pristupiti skorim značajnim događajima koji slijede u idućem mandatnom razdoblju. Prvenstveno tu mislim na popis stanovništva u RH u 2021. godini čiji rezultat će označiti buduće kretanje bošnjačke nacionalne manjine u RH. Također, bitno je zadržati kontinuitet obrazovanja na materinskom bosanskom jeziku naše djece u osnovnim i srednjim školama. Dosađajni interes posebno u Istri i gradu Zagrebu pokazuje da se može puno toga napraviti i u ostalim dijelovima RH. Tu od značajne pomoći dolazite upravo vi sa svojim članstvom i utjecajem u sredinama u kojim djelujete.

I konačno najspominjanija tema, Bošnjak u Hrvatskom saboru. Uistinu se nadam da je došlo do sazrijevanja svih bitnih elemenata da se to i ostvari i da se vrati dostojanstvo Bošnjacima u RH.

Želim vam čestitati na dosadašnjem radu i zaželjeti uspjeh u budućem djelovanju, zaključno je istaknuo Harun Omerbašić u ime zagrebačkog gradonačelnika.

ZAHVALNICE SABORA BOŠNJAČKIH ASOCIJACIJA HRVATSKE

Sabor bošnjačkih asocijacija Hrvatske na svojoj 6. Redovnoj izbornoj Skupštini dodijelio je zahvalnice za doprinos u aktivnostima i afirmaciji udruge u Republici Hrvatskoj. Zahvalnice su uručili počasni predsjednik Mehmed Džekić i novoizabrani predsjednik Kadro Kulašin.

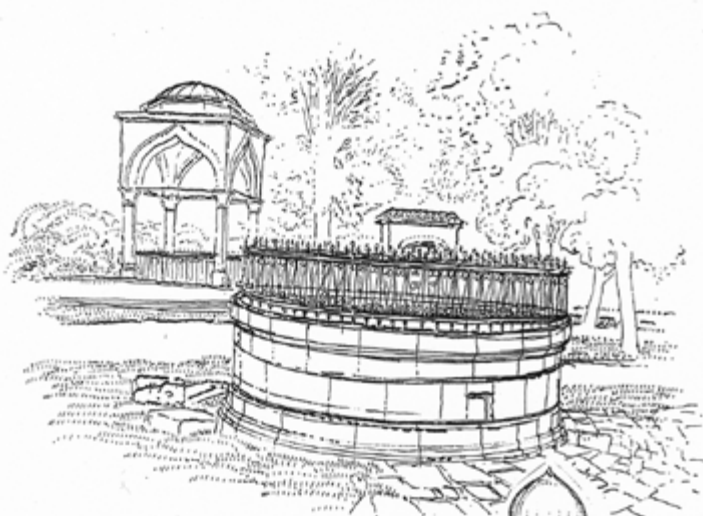
Dobitnici ZAHVALNICA su Giusepina Rajko, zamjenica župana Istarske županije, za neprocjenjiv doprinos multikulturalnosti Istre, Mehmed Džekić, dosadašnji predsjednik Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske za dugogodišnji doprinos očuvanju i razvoju bošnjaštva, bošnjačke misli i kulture u Republici Hrvatskoj, Hamdija Malić, potpredsjednik Sabora bošnjačkih asocijacija, za postignute rezultate i dugogodišnje zalaganje za interese Bošnjaka u Republici Hrvatskoj, Ishak Hodžić, tajnik Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske i član Savjeta za nacionalne manjine RH, za nesebičan rad i trud u organiziranju i provođenju programa bosansko-hercegovačke kulture u Republici Hrvatskoj, Omer Alibašić, član Predsjedništva Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske, za veliki doprinos u organiziranju manifestacija Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske, Jasen Omerović, predsjednik KUD-a „Bosna“ Istarske županije, za doprinos folklornom stvaralaštvu Bošnjakinja i Bošnjaka u Republici

Hrvatskoj, Kadro Kulašin, novi predsjednik Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske, za veliki doprinos u organizaciji 11. Smotre folklor i kulturnog stvaralaštva održanoj u Splitu 1. prosinca 2018. godine, Asim Čabaravdić, glavni i odgovorni urednik glasila SABAH info, za doprinos informiranju Bošnjakinja i Bošnjaka u glasilu SABAH info, Hasib Muminović, član Predsjedništva Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske, za veliki doprinos u organizaciji 10. Smotre folklor i kulturnog stvaralaštva održanoj u Rijeci, Vanessa Jakac iz Buzeta za aktivno učešće u kulturno-umjetničkim programima bošnjačkih asocijacija u Istarskoj županiji.

„BISERJE“ SARAJEVSKI VODOVOD CRTA I PIŠE MESUD BUŽIMKIĆ, DIPL. ING. ARH.

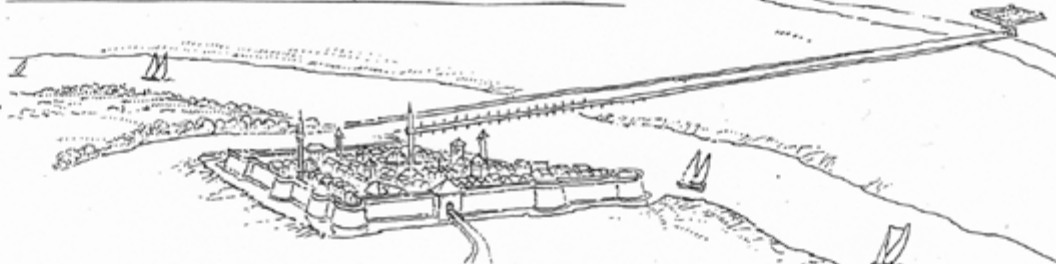
SOKOLOVIĆ

MEHMED-PAŠA SOKOLOVIĆ (1506.-1579.), DRŽAVNIK I VOJSKOVOĐA, RADIO JE NA PROMICANJU KNJIŽEVNOSTI I UMJETNOSTI, A PLANIRAO JE I RADOVE NA KOPANJU KANALA DON-VOLGA, TE SUESKOG KANALA.

SARAJEVO

SARAJEVO JE 1461. GODINE DOBILLO VODOVOD, 148 GODINA PRIJE LONDONA, A ČAK 378 GODINA PRIJE BEČA.

FOČA

FOČA JE U 16. STOLJEĆU IMALA 17 DŽAMIJA, 2 MEDRESE, NEKOLIKO MEKTEBA I TEKIJA, 6 HAMAMA, 29 JAVNIH ČESMI, VODOVOD IZ 1474. GODINE, A CVALI SU ZLATARSKI I PUŠKARSKI OBRT.

PRIVATNA DŽAMIJA

AVDO TUČIĆ IZ SELA KULAGRAD KOD ZVORNICA, RADEĆI NEUMORNO PUNIH 20 GODINA, SAGRADIO JE VLASTITIM SREDSTVIMA PRVU PRIVATNU DŽAMIJU S PET MUNARI PORED CESTE ZVORNIK-SREBRENICA, I PREDAO JE VJERNICIMA NA KORIŠTENJE STUDENOG 1990.

OSIJEK

SULTAN SULEJMAN II. KANUNI, (1494.-1566.), NAZVAN VELIČANSTVENI, PODIGAO JE 1566. GODINE, NA PUTU PREMA BEČU, DRVENI MOST KOD OSIJEKA, PREKO DRAVE I BARANJSKE MOČVARE, DUŽINE 8 KM ZA SVEGA 8 DANA.

Kadro Kulašin, novoizabrani predsjednik Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske

Rad s djecom, rad s mladima, treba biti u prvom planu

KADRO KULAŠIN: Najprije se želim srdačno zahvaliti na izboru i povjerenju koje su mi ukazali delegati Skupštine Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske. Pred mene su postavili jedan veliki izazov koji prihvaćam i nastojat ću na njega dobro odgovoriti i uspješno obnašati dužnost predsjednika. Naravno, sebe vidim kao prvog među jednakim, a to znači da očekujem i angažiranost i članstva i rukovodećih struktura. Povjerenje koje mi je ukazano u jednu je ruku čast, a u drugu i velika obaveza. Stoga hvala, a posebnu zahvalnost želim izraziti dosadašnjem predsjedniku gospodinu Mehmedu Đekiću, koji je sjajno obnašao dužnost predsjednika i ostavio neizbrisiv trag u našem Saboru i u mnogim drugim asocijacijama. Njegovo bogato i plodno iskustvo, staloženost i šarm u obnašanju čelne funkcije u Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske od velike je važnosti u vođenju našeg Sabora. Hvala Mehmede na svemu što si učinio, a učinio si jako mnogo za napredak udruge i čestitam na imenovanju za počasnog predsjednika Sabora bošnjačkih asocijacija.

SABAH: Što namjeravate staviti u prvi plan vaše aktivnosti?

KADRO KULAŠIN: Rad s djecom, rad s mladima treba biti u prvom planu. Upravo naši programi moraju protežirati mlade. U upravljačkim organima udruga dajmo im više prostora i imajmo na umu ako ova aktivnost bošnjačkih udruga završi s nama, s našim generacijama, onda ništa nismo napravili i naša misija bi bila totalno pogrešna. Mladi trebaju biti uključeni u sve segmente našeg rada, u kulturno-umjetnička društva, u folklorne i recitatorske grupe, zborove, pa i u kreiranje našeg lista SABAH info. Prije toga valja ih motivirati da nam se priključe i upravo ta će mladež biti najbolja garancija da ne trebamo brinuti o budućnosti Sabora bošnjačkih asocijacija i svih njegovih sadašnjih i budućih članica. Kada govorimo o djeci i mladima posebno je važno izučavanje Bosanskog jezika i kulture u redovnom školskom sustavu RH. Izuzetno je to važno i zaista ima veliki značaj, jer je i to prostor kroz koji možemo izgrađivati i štiti svoj identitet. Ne smijemo dopustiti da o tome brinu samo vijeća bošnjačke nacionalne manjine u općini, gradu, županiji. To mora biti zadaća svih nas, svakog pojedinca.

SABAH: Jedna od poruka šeste redovne Skupštine Sabora bošnjačkih asocijacija je da treba uspostaviti kvalitetni dijalog s vijećima i udrugama bošnjačke nacionalne manjine!?

KADRO KULAŠIN: Neophodno je to jer su na određenim područjima uočeni narušeni odnosi između vijeća i udruga u općinama, gradovima i županijama. Stoga je potrebno uložiti dodatni napor da se nesuglasice razriješe na najbolji način, jer svi imamo zajednički cilj, a to je ZAŠTITA NACIONALNOG, KULTURNOG I SVAKOG DRUGOG IDENTITETA KOJI SU SPECIFIČNI ZA BOŠNJAČKU NACIONALNU MANJINU.

Moramo učiniti pomake u komunikaciji s vijećima i udrugama bošnjačke nacionalne manjine, o čemu je na Skupštini Dizdarević govorio. Moramo nastojati naći put do sugovornika i razgovarati na istoj ravni uz međusobno uvažavanje i poštovanje. Nerijetko se događa da se poslije susreta i dijaloga konstatira da nije bilo ozbiljnijih razloga za nedostatak komunikacije. Bolja komunikacija će omogućiti da više zajednički djelujemo, jer ćemo zajedno biti i jači i bolji u ostvarivanju naših programskih ciljeva.

Na određenim područjima uočeni su narušeni odnosi između vijeća bošnjačke nacionalne manjine i udruga. To je tužno, a neki, nažalost, imaju običaj da to plasiraju u medije, na društvene mreže, i to nije nikako dobro. Ljudi nam se smiju i kada se podvuče crta i traži razlog takvog ponašanja, nitko ga ne zna imenovati. Stoga čemu svađa i kome ona koristi, zapravo nikome. Etiketiranje je ružna pojava koja može nanijeti veliku štetu, jer je šteta i za onog tko kaže i onoga kome se to kaže. Nesuglasice treba rješavati na najbolji kulturni način, vodeći uvijek računa o zaštiti nacionalnog, kulturnog i svakog drugog identiteta koji su specifični za nas. To je nama svima zadatak, i Sabora bošnjačkih asocijacija, i Bošnjačkoj nacionalnoj zajednici, Preporodu i svim našim kulturno-umjetničkim društvima, sekcijama, Udruzi Bošnjaka branitelja i ostalim.

SABAH: Kako gledate na uplitanje političkih stranaka u rad bošnjačkih asocijacija u Hrvatskoj?

KADRO KULAŠIN: Treba svakako istaknuti da je uplitanje političkih stranaka u naš rad, u praksi dalo samo negativ-

RAZGOVOR .....

ne rezultate. Političke stranke moraju postojati i valja naći mjeru koja neće narušavati odnose unutar zajednice. Pojavi se jedna politička stranka u jednom gradu, potom se pojavi i druga, i što se događa s kulturno-umjetničkim društvom, pola članstva je za jednu a druga polovica za drugu stranku. Slično se događa i s vijećima i to jako narušava odnose u zajednici. Političke stranke se trebaju baviti svojim prostorom djelovanja, a mi svojim. Islamska zajednica se također treba baviti svojim prostorom djelovanja. Zato moramo upozoriti da, nažalost, imamo pojave koje unose apsolutni kaos unutar zajednice. Neki nastupaju na način da je ispravno jedino ono što oni zagovaraju, a da sve drugo apsolutno ne valja i da su stajališta svih drugih u najmanju ruku za njih neprihvatljiva i uz to još prozivaju ljude. Mene je neki dan jedan prozivao uz isticanje da mi je žena katolkinja i kako ja mogu djelovati. Zamislite koji je to primitivizam i kakve su to bolesne ambicije pojedinaca da se na bilo koji način istaknu, da se za njih zna što je vrlo opasno. Mi smo i naše organizacije već preživjele takve situacije i takva vremena pa će i ovo sa svim sigurno biti prevladano.

SABAH: Okrupnjivanje bošnjačkih organizacija i njihovo jače zajedništvo je neophodno?

KADRO KULAŠIN: Na određenim područjima pojedina kulturna i kulturno-umjetnička društva, udruge branitelja i slično, zaista se trude da naprave određeni programski događaj, realiziraju svoj program rada, međutim u praksi pokazuju da im nedostaju kapaciteti i resursi za takva ostvarenja. Može biti upitan financijski faktor, ali i ljudski potencijali. Već je potvrđeno mnogo puta da se zajedničkim snagama uvijek može učiniti i više i bolje. Na tom planu se neophodni dogovori, dijalog s vijećima, udrugama i drugima. Primjerice u Splitu nastojimo sve zajednički organizirati, no kada su u pitanju vjerski programi ne miješamo se Islamskoj zajednici u realizaciji takvih događanja, ali surađujemo. Kada je riječ o civilnim i drugim programima mi smo organizatori a s Islamskom zajednicom surađujemo, i tako na organizacijskom planu nastojimo ne miješati vjerska i civilna događanja.

SABAH: Čini se da je struktura članstva u Saboru bošnjačkih asocijacija prilično promjenjiva, očito je da treba pokušati pridobiti nove članice Sabora?

KADRO KULAŠIN: Afirmativnim razgovorima treba pokušati pridobiti nove udruge, a s nekim članicama obnoviti kontakt i suradnju. Mnoštvo je razloga zašto nije uspostavljen kvalitetniji odnos i često je to plod inertnosti. Također smatram da je tijekom ovog mandata, koji je tek započeo, neophodan obilazak svih članica Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske. Predsjedništvo Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske mora u toku svog mandata obići barem jedan put sve članice Sabora, pružiti možebitnu pomoć, koordinirati događanja i slično. Biti će to korisno za naše članice, za naše udruge i naravno za nas, jer ćemo nešto naučiti.

SABAH: Edukacija i koordinacija kod izrade godišnjih planova udruga i prijava na natječaje Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske čini se da za neke udruge predstavlja problem. Jeli moguće tu edukaciju drugačije upriličiti?

KADRO KULAŠIN: Dosadašnja praksa je bila da stručna služba Savjeta ili netko tko ih predstavlja vrši edukaciju za izradu programa, a to se je najčešće organiziralo jedino u Zagrebu. Moje mišljenje je da je to apsolutno pogrešno, jer je lakše uz manji trošak to upriličiti po regionalnom principu. Vjerujem da bi odziv bio puno veći da se to na taj način realizira. Ako to ne učini Savjet morat ćemo se mi sami potruditi da to obavimo.

SABAH: U bošnjačkoj nacionalnoj manjini evidentne su i konfliktne situacije. Što treba učiniti da ih bude što manje?

KADRO KULAŠIN: Kultura dijaloga je vrlo važna za pojedinca, organizaciju i slično. Budimo za primjer u međusobnim odnosima. Uvijek se hvalimo kako smo dobri, vrijedni, odgovorni, pažljivi i tako dalje, a nakon samo malo vremena smo spremni čovjeka etiketirati raznim ružnim imenima bez ikakve provjere autentičnosti informacije koju smo dobili. I tu nastaju problemi. Zato pošaljimo poruku da nema ogovaranja i onaj tko to pokuša treba ga suočiti s onim koga pokušava ogovarati. Uostalom, ogovaranje je zaista i veliki grijeh. Svi smo dovoljno dugo u ovim našim organizacijama da smo saznali da tu nema novca za osobne potrebe i da nema prostora za bilo kakvo osobno iskorištavanje sredstava nego su isključivo zajednička i namijenjena za ostvarenje programskih zadaća tako da nema mogućnosti za bilo kakve manipulacije. Izmišljene informacije o ovoj temi najčešće se javljaju kada se želi nešto srušiti. Mi uključeni u aktivnosti, siguran sam u to, angažirani smo i spremni da bi nešto napravili, stvorili i nastavili graditi.

SABAH: Odavno nedostaje uspostava kvalitetnog kontakta s institucijama Bosne i Hercegovine, kako to ostvariti?

KADRO KULAŠIN: Kako u RH, tako i s BiH treba uspostavljati kontakte i odnose isključivo s institucijama države. Mi imamo i održavamo prijateljske veze s mnogim kulturno-umjetničkim društvima i općinama odakle potičemo u Bosni i Hercegovini, ali nedostaju nam kvalitetni odnosi i dobra suradnja s matičnom državom, s institucijama države BiH.

Nedavno smo Nurkić i ja bili u Ministarstvu za izbjeglice i

ljudska prava i raseljena lica BiH i tamo su nam istaknuli da ih iz Hrvatske nikada nitko nije pozvao ni na jednu manifestaciju, a vele da bi se tako rado odazvali. Pri tom su naglasili da imaju pozive iz Francuske, Belgije i mnogih drugih zemalja. Treba uspostaviti kontakte s dijelom sustava BiH i u takvoj suradnji mi ćemo jačati i u takvom ozračju je mogućnost da i država BiH iskaže odgovornost prema nama. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je prava adresa za suradnju. Potrebno ih je pozivati na naše manifestacije, uključivati u realizaciju pojedinih projekata i slično. Izvršna prilika za to je naš projekt Smotra folklor i kulturnog stvaralaštva Bošnjaka u RH.

Republika Hrvatska naša je država i tako se prema njoj odnosimo. Veliki broj nas živi tu duži vremenski period. Rođena su djeca, potomstvo je tu, unuci. Ostavili smo i ostavljamo veliki trag u kulturi, sportu, gospodarstvu, znanosti, i možda najvažnije, branili smo i obranili Republiku Hrvatsku u najtežim trenucima. Nema razloga da imamo bilo kakav kompleks manje vrijednosti i da hodamo pognute glave. Dapače, ponosni smo za naš doprinos Republici Hrvatskoj.

Naša je domovina i Bosna i Hercegovina. Iz nje i od nje potječemo. Trebamo i na to biti ponosni. Ne volim kad me ljudi pitaju koga više volim. S jednom imam duboke emotivne odnose, a za drugu sam bio spreman u trenutku kad je bilo potrebno, dati i vlastiti život. Dakle, podjednako volim BiH i Hrvatsku i tako se ponašam.

Glede komunikacije povezane s našom udrugom Sabor bošnjačkih asocijacija Hrvatske predlažem da u javnoj komunikaciji ne koristimo kraticu SABAH, jer kada kažemo u cjelini SABOR BOŠNJAČKIH ASOCIJACIJA HRVATSKE, to ima neku težinu, ima značenje i daje snagu zajednici i našoj cije-

loj organizaciji.

Među programskim ciljevima svakako je i redizajniranje časopisa SABAH info u izgledu i sadržaju s tim da se uvedu rubrike za djecu i mlade. Omogućimo im da fotografiju koju su snimili objavimo, da pripreme neki članak, da napišu neki prilog o svojoj aktivnosti, o svom životu, objave neki stih, pjesmu. Upravo to im može biti poticaj da se angažiraju u našim udrugama.

I naravno dragi prijatelji, dragi suradnici, posebice naglašavam da očekujemo i prijedloge iz baze, s terena i sredina u kojima žive Bošnjakinje i Bošnjaci, očekujemo kvalitetne prijedloge za obogaćivanje naših programa rada i daljnje unaprjeđenje djelovanja Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske.

Biografija Kadre Kulašina

Rođen sam u Donjem Vakufu 23. svibnja/maja 1965. godine od oca Ramiza i majke Redžife rođ. Mekan. Odrastao sam u radničkoj obitelji. Imam starijeg brata Mehmeda i dvije mlađe sestre Melihu i Kadriju. Osnovnu školu sam završio u Donjem Vakufu, a potom konkurirao za Mornaričku tehničku srednju vojnu školu, gdje sam i primljen. Tijekom srednjoškolskog obrazovanja više puta sam sudjelovao na omladinskim radnim akcijama, bavio se glazbom, glumio u predstavama i ostalo. Nakon završene srednje vojne škole raspoređen sam na ratni brod gdje sam proveo vrijeme do kraja kolovoza 1991. godine. Nisam se slagao s tadašnjom politikom kojoj se priklonila JNA i napustio sam je i najprije ušao u sastav ZNG, a poslije u HV dragovoljno 21. rujna/sptembra 1991. godine. U tijeku Domovinskog rata obnašao sam različite odgovorne dužnosti te bio na svim bojišnicama od Paga do Čilipa. Pohađao sam i više različitih tečajeva vezanih za vojnu službu. Umirovljen sam kao natporučnik HV početkom 2004. godine. Imam status HRVI.

Privatnim biznisom sam se bavio u periodu od 2001. do 2012. godine. Bio sam suvlasnik tri kompanije u tri države. Nakon ostvarenih osobnih ekonomskih ciljeva prestao sam s privatnim biznisom. U bošnjačke organizacije sam

se aktivno uključio 2008. godine kao član Udruge Bošnjačka braniteljstva Domovinskog rata RH, ogranak za grad Split i Splitsko-dalmatinsku županiju. Nakon kraćeg vremena izabran sam za tajnika udruge. Od 2011. godine sam predsjednik ogranka u dva mandata. Također, 2011. godine sam izabran za vijećnika u Vijeću bošnjačke nacionalne manjine Grada Splita i obnašao sam dužnost zamjenika predsjednika vijeća. Godine 2019. sam izabran za vijećnika u Vijeću bošnjačke nacionalne manjine u SD županiji i obnašao dužnost predsjednika vijeća. Pored navedenih dužnosti član sam i GO Udruge Bošnjaka braniteljstva DR Hrvatske, a 9. lipnja/juna 2019. godine sam izabran za predsjednika Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske. Od 28. svibnja/maja 2019. godine član sam Koordinacije za ljudska prava Splitsko-dalmatinske županije. U mandatu 2015. – 2019. obnašao sam dužnost zamjenika predsjednika Koordinacije županijskih Vijeća, Vijeća Grada Zagreba i predstavnika za županije bošnjačke nacionalne manjine u RH.

Oženjen sam sa suprugom Jadrankom s kojom imam dva sina. Živim u Splitu od 1979. godine. Hobi mi je glazba. Amaterski sam se bavio glumom. Nikada nisam bio član niti jedne političke stranke. Kazneno niti prekršajno do sada nisam odgovarao.

**„BISERJE“ DOKSAT
CRTA I PIŠE MESUD BUŽIMKIĆ, DIPL. ING. ARH.**

DOKSAT (tur.), dio prostorije izbočen konzolno preko vanjske plohe fasadnog zida.

Ilustracija: U prvom planu ugaoni doksat sarajevske gradske kuće rađen u drvetu sa pojedinim rezbarenim plohami. Osim što omogućuje višestране kvalitetne vizure, on predstavlja važan estetski akcent na pročelju kuće.

NAKON IZBORA ZA ČLANOVE VIJEĆA I PREDSTAVNIKE NACIONALNIH MANJINA KONSTITUIRAJU SE VIJEĆA

Podsjećamo da je nacionalna manjina u smislu Ustavnog zakona skupina hrvatskih državljana čiji pripadnici su tradicionalno nastanjeni na teritoriju RH, a njeni članovi imaju etnička, jezična, kulturna i /ili vjerska obilježja različita od drugih građana i vodi ih želja za očuvanjem tih obilježja, stoji u članku 5. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Vlada RH donijela je Odluku o raspisivanju izbora za predstavnike i članove vijeća nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su održani u nedjelju 5. svibnja/maja 2019. godine.

Pravo predlaganja lista kandidata i kandidature imale su udruge koje su osnovane radi zaštite nacionalnih manjina i pripadnici nacionalnih manjina – birači. Članovi vijeća nacionalnih manjina birali su se većinskim izbornim sustavom na način da cijelo područje jedinice čini jednu izbornu jedinicu, te je u vijeće općina birano 10 članova, u vijeće grada 15 članova i u vijeće županija 25 članova.

Članovi vijeća nacionalnih manjina i predstavnici nacionalnih manjina birali su se neposredno tajnim glasovanjem za razdoblje od četiri godine.

Vijeća nacionalnih manjina trebaju predlagati općinskim, gradskim i županijskim tijelima mjere za unapređivanje položaja manjina, biti obaviješteni o svim pitanjima o kojem će se raspravljati na općinskim i gradskim vijećima i županijskim skupštinama, a tiču se položaja manjinske zajednice te davati i prijedloge o programima radijskih i TV kuća namijenjenih nacionalnim manjinama ili o emisijama u kojima se razmatra manjinska problematika.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Prijedlozi lista kandidata za izbor članova vijeća nacionalnih manjina i prijedlozi kandidatura podnosili su se nadležnom izbornom povjerenstvu do 15. travnja/aprila 2019. godine koje je objavilo pravovaljano predložene kandidature i zbirnu listu kandidatura za bošnjačku nacionalnu manjinu u Sisačko moslavačkoj županiji. Za Grad Petrinju predložene su dvije liste predlagatelja: UBBDRH OGS i SMŽ i lista pripadnika nacionalne manjine - birača. Za Grad Sisak predložene su tri liste predlagatelja: UBBDRH OGS i SMŽ, lista pripadnika nacionalne manjine – birači i lista BNZ GS I SMŽ. Za Sisačko-moslavačku županiju predložene su tri liste predlagatelja: UBBDRH OGS i SMŽ, lista BNZ GS I SMŽ i lista pripadnika nacionalne manjine – birača. Rezultate izbora članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina utvrđivala su nadležna izborna povjerenstva, a rezultati su postali konačni istekom rokova za zaštitu izbornog prava. Nadležno izborno povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora donijelo je odluku o konačnim izbornim rezultatima, a za članove vijeća nacionalnih manjina izabrani su kandidati redoslijedom dobivenog najvećeg broja glasova birača koji su glasali.

U Općini Topusko od ukupno 65 birača, glasalo je 38 birača, odnosno 58,46 posto, a izabrani članovi vijeća bošnjačke nacionalne manjine su:

1. Samir Bašić, 2. Emina Bašić, 3. Azra Bašić, 4. Fikret Bašić, 5. Enes Bašić, 6. Osman Bašić, 7. Senad Nuhanović, 8. Emin Zulić, 9. Sulejman Bećirević i 10. Hasan Karahodžić.

U Gradu Petrinja od ukupno 183 birača, glasalo je 102 birača, odnosno 55,74 posto. Izabrani članovi vijeća bošnjačke nacionalne manjine su svi kandidati s liste predlagatelja pripadnika nacionalne manjine - birača:

1. Hajrudin Kulašić, 2. Anita Begić Hadžipašić, 3. Izet Mujić, 4. Nermina Hafizović, 5. Anel Džaferović, 6. Suphija Hajdarević, 7. Đevad Mimić, 8. Muharem Mašinović, 9. Kemal Zenkić, 10. Saliha Ferenčak, 11. Velida Goražda, 12. Vahdeta Kulašić, 13. Hajra Marković, 14. Hasan Mujezinović i 15. Husein Oreščanin.

U Gradu Sisku od ukupno 763 birača, glasalo je 310 birača, odnosno 40,63 posto, a izabrani članovi vijeća bošnjačke nacionalne manjine su svi kandidati s liste predlagatelja pripadnika nacionalne manjine - birača:

1. Edin Safić, 2. Emir Fetibegović, 3. Jasmin Vakufac, 4. Emina Žmirić, 5. Sanela Hajdarović, 6. Fadil Ibrahimpašić, 7. Asim Kulenović, 8. Dina Veseli, 9. Abdurahman Harčević, 10. Senudin Selmić, 11. Nurfet Velić, 12. Suad Osmanagić, 13. Mensud Kantarević, 14. Mujo Kestić i 15. Midhat Mulabdić.

U Sisačko-moslavačkoj županiji od ukupno 1.090 birača, glasovala su 464 birača, odnosno 42,57 posto, a izabrani članovi vijeća bošnjačke nacionalne manjine su 18 kandidata s liste predlagatelja pripadnika nacionalne manjine – birača i 7 kandidata predlagatelja BNZ GS i SMŽ:

1. Asim Bužinkić, 2. Slada Delkić, 3. Suphija Hajdarević, 4. Biserka Brkić, 5. Esma Dedić, 6. Senad Dedić, 7. Asim Halić, 8. Sanel Džaferović, 9. Alija Avdić, 10. Kemal Zenkić, 11. Indira Bajrić, 12. Fuad Hafizović, 13. Merima Begić, 14. Lejla Hafizović, 15. Ismet Mujić, 16. Sejad Sedić, 17. Enis Dugonjić, 18. Muharem Mašinović, 19. Muharem Halilović, 20. Ramiz Henić, 21. Irfan Mujić, 22. Izeta Oraščanin, 23. Enisa Zdionica, 24. Asmira Keranović i 25. Asema Kurtović.

ISTARSKA ŽUPANIJA

U četvrtak 13. lipnja/juna 2019. godine održana je kon-

Vijeće bošnjačke nacionalne manjine Istarske županije

stituirajuća sjednica Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Istarske županije, a na sjednici u prostorijama Istarske razvojne agencije u Puli. Na sjednici su bili nazočni dožupanica Istarske županije Giuseppina Rajko te djelatnice Ureda za nacionalne manjine Istarske županije Maura Čabran i Mira Parlov. S obzirom da Ervin Mešanović, koji je dobio najviše glasova na izborima, nije bio nazočan, sjednicu Vijeća vodio je Rasim Halilović, koji je bio 2. po redu po broju glasova. Za predsjednika Vijeća izabran je Muhamed Muratagić, a za zamjenika predsjednika Aldin Omerović.

GRAD PULA

Predsjednik Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Grada Pule je Jasminko Hasanbašić, zamjenik Mirza Raimović,

a ostali članovi su Anmar Botonjić, Adnan Dervović, Ajdin Obić, Zulkaid Kruško, Husein Bačinović, Šejla Piragić, Emi-na Jorgić, Elvis Aganović, Rasim Bašić, Jadranka Hasanbašić, Nermin Gravkić, Ajdin Omanović i Alija Marmarac.

GRAD LABIN

Predsjednik Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Grada Labina je Ervin Mešanović, a članovi su Rasim Halilović, Rasim Čaušević, Esad Spahić, Sakib Ibrahimović, Sakib Trumić, Mešet Taletović, Sulejman Humić, Vahida Kujraković, Mirela Karić, Gospe Kahrman, Ramiza Trumić, Raza Karalić, Admir Smajlović i Adisa Zulić Gubeljčić.

Izveštavaju: Biserka Brkić, Enis Omerović i Asim Čabaravdić

Vijeće bošnjačke nacionalne manjine grada Pule

Uljanikovac brodograditelj Samir Hadžić

Ja sam običan radnik, ja sam dečko s ceste, ja sam običan Puležan bosanskih korijena

SAMIR HADŽIĆ: Velika je i duga Uljanikova sjajna tradicija. Brodogradilište je osiguravalo egzistenciju generacijama svojih radnika i njihovih porodica i privređivale su tu mnoge generacije, a kompanija se uspjela održati u raznim državama, uređenjima, carstvima, i sve su to Uljanikovci preživjeli, ali ne i ovu Vladu, i sada smo tu gdje jesmo. Uljanik je na rivi, brodovi su na rivi, Uljanik je na svom je prostoru gdje je utemeljen. Uljanik je ime, brand, i nadam se da će iz tog pepela što je ostalo dignuti se jedan novi Uljanik. Možda neće biti onakav kakav je bio, ali se nadam da će Pula i dalje biti grad brodogradnje i da će brodogradilište uvijek biti dio Pule, dio Istre.

SABAH: U Uljaniku je radilo jako puno ljudi iz Bosne i Hercegovine. Bilo je puno izvrsnih radnika i stručnjaka koji su radno bili angažirani u kreaciji najsloženijih brodova i nesumnjivo su ostavili pečat u pulskoj brodograđevnoj industriji!?

SAMIR HADŽIĆ: Da, to je točno i u prošloj državi ex Jugoslaviji nisu svi iz Bosne primjerice išli u Njemačku i druge zapadne zemlje nego su u potrazi za poslom došli u Istru, u pulski Uljanik. Više generacija naših ljudi iz Bosne bili su Uljanikovci, školovali se tu, stručno usavršavali, zasnovali porodice. Među njima bilo je mnogo izvrsnih majstora, odličnih stručnjaka koji su se kao kontinentalci sjajno uklopili u brodogradnju.

SABAH: Svakako je zanimljiva veza Uljanika i BiH na i primjeru informatizacije XIV. Zimskih olimpijskih igara 1984. godine u Sarajevu. Uljanikovi informatičari su bili veoma angažirani i bilo je to sasvim prirodno jer je Istra u bivšoj državi Jugoslaviji, a nakon toga i u samostalnoj i suverenoj Hrvatskoj, prednjačila na mnogim gospodarskim područjima. Valja istaknuti da je u Uljaniku započela informatička djelatnost još daleke 1963. godine i bio je među prvim jugoslavenskim tvrtkama koje su krenule u kompjuterizaciju. Konkretno u Istri, nakon njega, sedamdesetih godina prošlog stoljeća krenuli su Elektroistra, Istarska banka Pula te istarski turizam u okviru SOUR-a Istra-Jadran.

SAMIR HADŽIĆ: Da, za Uljanik valja naglasiti da je osim svjetske razine u brodogradnji bio društveno odgovora prema sredini u kojoj postoji, djeluje. Uz ostalo, izgradio je dobar dio Pule (Uljanikova naselja, zgrade, sportski tereni i objekti i drugo). Puno vremena bi trebalo za ilustraciju na kojim je sve područjima Pule, Istre, i ne samo njih, nego i u okviru bivše države i posebice Hrvatske Uljanik ostavio trajni pečat. Bio je rasadnik znanja i Uljanikovci su kreirali i odradili mnoge vrhunске projekte zahvaljujući vrhunskim stručnjacima i majstorima na svjetskoj razini.

SABAH: Zadnjih godina u tehnološkoj usporedbi s azijskim brodograditeljima zabilježen je izvjestan zastoj?

SAMIR HADŽIĆ: Moramo imati u vidu dvije stvari. Glede tehnologije proizvodnje tu smo kiksali zato što se nije ulagalo u nove strojeve, u nove tehnologije, u novi način izrade i ostalo. S druge strane treba istaknuti da je Uljanik (prije velikih problema do kojih je došlo) radio sofisticirane brodove različite namjene, primjerice trup platforme i kruzeri, i sve se to odrađivalo bez problema. I danas u stečaju naši ljudi rade polarni kruzer koji se završava, prvi brod takve vrste, a to znači vrh vrhova u brodogradnji. Uljanik za to ima znanje, kvalitetu, kreatore. Nedostatak ulaganja u proizvodne procese nadoknađivali smo znanjem, inovativnošću, i željom i strašću. Nažalost, za to nije bilo sluha u Vladi RH i nisu htjeli spasiti Uljanik. Ipak ne gledam na cijelu situaciju crno premda više neće biti kao što je nekada bilo, ali Uljanik je i dalje na rivi, nisu ga fizički maknuli. On je samo na papiru u stečaju i sutra će se tamo graditi brodovi.

Ako ćemo cijelu situaciju gledati čisto s matematičke, gos-

RAZGOVOR .....

podarske strane, ovo što je napravljeno Uljaniku apsolutno nema smisla, nema veze s ničim. Ali, ako ćemo gledati s druge, političke strane, ni u jednom trenutku u politiku ne bih ulazio. Dali smo ili nismo biračka baza, da li je netko preko Uljanika pokušao pritisnuti nekoga politički glede toga ima širok spektar nagađanja na koji se ne bih osvrtao. Po meni tko god sebi dopusti da preko par tisuća radnih mjesta i tako duge tradicije ide politički gaziti nekoga preko leđa tih ljudi, po meni ne zaslužuje biti u politici ili nešto voditi. Zašto su to radili, to će biti pitanje za njih i nadam se da ćemo mi koji smo s patnjom proživljavali tu situaciju ipak nekada dobiti odgovor na to ključno pitanje.

SABAH: Kakva je veza s bosanskim korijenima?

SAMIR HADŽIĆ: Moji su iz okolice Doboja. Odlazio sam u Bosnu redovno k njima i draga mi je Bosna. Prošle godine sam bio a ove godine nisam stigao, a nadam se da hoću. Moji su korijeni bosanski i uvijek je lijepo otići tamo i provesti neko vrijeme. Zaista u tom pogledu za mene nema nikakve sumnje, nikakve dileme i uvijek je lijepo vidjeti svoje, upoznati druge ljude. Kada dođem tamo obavezna su mnoga pitanja, odakle sam, čiji sam, iz koje sam porodice i tako redom. Bosnu čine ljudi, uvijek otvoreni, raspoloženi za šalu, za viceve i na svoj i na tuđi račun, vedri su i jako gostoprimljivi. Imaju neku posebnu ljudsku toplinu, unatoč svemu čemu su bili izloženi i preživjeli.

SABAH: Hrvatska u cjelini, a Istra posebno, ima dosta bosnjačkih udruga. Kako ih vi vidite i može li njihovo djelovanje biti bolje?

SAMIR HADŽIĆ: Uvijek može i treba biti bolje. Čovjek kada stane, kada nije aktivan, kada nije angažiran, onda je sebe osudio na stagnaciju. Dobro je i treba iskoristiti sve ono što pruža Republika Hrvatska za njezine nacionalne manjine. Jako je dobro da djeca mogu učiti bosanski jezik i to puno znači za očuvanje identiteta, a lijepo je i da imaju priliku biti aktivni u kulturno-umjetničkim društvima, upoznati folklor, bosansku kulturu, tradiciju. Iskreno želim da to sve skupa bude na još većoj razini i da su mladima vrata udruga sasvim otvorena.

SABAH: Ostali ste zapaženi po medijskim nastupima. Vjerovatno to nije bilo ni malo lako?

SAMIR HADŽIĆ: Jako je teško kada ste u poziciji jednog radnika koji se za nešto bori, a oko vas su ljudi koje nije briga, jer oni su plaćeni i žive dobro od poreza koje mi plaćamo i onda to i urade što su napravili. Nije bilo lako sačuvati mir, hladnoću i nastupati tako da se istinski boriš za prava radnika bez bilo kakvih drugih kalkulacija, razmišljanja, utjecaja. Cilj je ono što me je tjeralo da ustrajem, da se ne pokolebam, ali bilo je situacija kada sam poželio sve po spisku poslati - kako narod veli, no trebalo je ustrajati, ostati miran koliko god je to moguće i na odgovarajući dostojanstven način parirati drugoj strani. Dakle, nije bilo ni malo lako izbalansirati sve skupa i uravnoteženo, ozbiljno i savjesno govoriti o sudbini radnika i sudbini Uljanika.

SABAH: Podsjetimo zaključno da je Uljanik sljednik Pomorskog arsenala, utemeljenog 9. prosinca/decembra 1856. godine.

Biografija Samira Hadžića

Rođen sam 6. veljače/februara 1976. godine u Amsterdamu. Tamo su moji živjeli i radili i bio sam u tom gradu do moje sedme godine, a u Pulu sam s roditeljima došao 1983. godine i od tada sam u Puli. Otac je bio zaposlen u pulskom Tehnomontu i zbog zdravstvenih problema više nije mogao raditi, a dobio je stan u Puli. U Amsterdamu sam završio samo prvi razred osnovne škole, a Puli sam nastavio osnovno obrazovanje i potom Srednju tehničku, strojarSKI smjer. Nakon srednje škole i odslužene vojske otišao sam u Italiju i radio do 2004. godine u raznim brodogradilištima. Kada sam se vratio bilo je prirodno da se zaposlim u Brodogradilištu Uljanik za koji sam vezan 15-ak godina. Sve te godine ni u najcrnijim razmišljanjima, ni na kraju pameti nije se javila misao da bi se moglo nešto loše Uljaniku dogoditi ni slično, a kamo li ovako.

U Uljaniku sam se zaposlio kao brodocjevar, no zbog zdravlja, zbog zdravstvenih problema s kičmom nisam mogao raditi taj posao, doktor nije dao da nastavim posao brodocjevara i dobio sam radno mjesto skladištara i to radio sve do prije nekoliko mjeseci, ali zbog svega što se je događalo upućen sam u Ured kontrole procesa. Nažalost, za posao koji sam tamo obavljao nikada nisam dobio plaću, zapravo dobio sam je na papiru, ali ne i u novcu na tekućem računu.

O sebi mogu kazati - Ja sam običan radnik, ja sam dečko s ceste, ja sam običan Puležan bosanskih korijena, i moja je velika želja da taj Uljanik sasvim oživi, da se nastave graditi brodovi, da prošle i moja generacija i buduće generacije koje će doći, koje dolaze imaju taj Uljanik za kojeg vjerujem da će opstati.

“Danas-ishrana u islamu”

Predstavljamo vam prvu knjigu domaćih autora koja tretira područje Halal ishrane kroz islam (Kur'an i hadis), te kroz nutricionizam i medicinu. Autori ove nesvakidašnje knjige i teme koja je danas jako aktualna, su dr.sc. Mirsad Arnautlić, doktor islamskih nauka, Ismet Memagić, nutricionista, Esad Hasaničević, primarijus doktor. Recenzije potpisuju prof. dr. Emir Solaković i dr. sci. Midhat hfz. Beganović. Knjiga je predstavljena i u Puli.

U knjizi su obrađeni svi ajeti iz sura, a koji govore o ishrani i zdravlju. Čitaocima se kroz komentare nutricioniste, liječnika i teologa/mualima približava ova tematika iz ugla naučnih dostignuća i pojašnjenja. Daje im se objašnjenje ali i savjeti kako danas prepoznati izazove u suvremenoj ishrani, kako ih rješavati u vremenu i okruženju koje nije nimalo naklonjeno putevima zdravlja i blagostanja. Knjiga ima 220 stranica na A4 formatu, a izdavač je Medžlis IZ Orašje.

Autori Ismet Memagić, Mirsad Arnautlić i Esad Hasaničević o knjizi u predgovoru kažu da je skroman poduhvat trojice autora koji, svaki iz svog stručnog ugla, komentiraju ajete iz Upute, a koji se odnose na ishranu i zdravlje (N – nutricionista, L – liječnik, M – muallim). Mnogi, čitajući Kur'an Časni ne znaju sva značenja koja su upućena onima razumom obdarenim. To se, dakako, odnosi i na polje ishrane i zdravlja, a kojih je jako mnogo u knjizi. ON nam je uputio svevremenske naredbe, upute, preporuke da bismo hodili putem, na kojem je s nama najzadovoljniji, ali i na koji način da živimo i radimo u blagostanju, zdravi, a kao takvi da sebi i svima oko sebe možemo pružiti najviše od sebe.

Ono što se može istaći, suštinski sažeto u principijelnu ravan, izučavajući ajete koji se odnose na temu ove knjige, može se doći do skromnog zaključka o principima kojih se trebamo pridržavati kako bismo se zdravo hranili u granicama dopuštenog po islamu:

-umjerenosti (umjeriti se, uobročiti, svesti svoju svakodnevnu ishranu na mjeru spram svojih potreba),

-raznovrsnosti (svakodnevno jesti što više raznovrsne hrane, izbjegavati jednoličnost jer ona vodi u bolesti i tegobe),

uz zadovoljenje naređenog i dopuštenog, a to je:

-jesti dopuštena jela i hranu,

-ne jesti ili strogo izbjegavati nedopuštenu hranu.

Čovjek je danas na vjetrometini, vrlo često sam, bez pomoći (ili izbjegava pomoć), izložen raznim udarima koji se na njega obrušavaju iz njegove sredine glede jela, namirnica, industrijski prerađenih proizvoda, aditiva, otrova itd. Kada se tome dodaju loše navike koje stiže u toku života u vezi s prehranom, utjecaji okoline, standard, neprosvijećenost, dobije se stanje koje nije nimalo ružičasto. Nadamo se da ćete u redovima knjige naći ispravan put.

Recenzent prim. prof. dr. Emir Solaković ističe da je ishrana jedna od konstanti življenja – bitisanja. Svako živo biće, radi svog opstanka, mora jesti. Različite vrste živih organizama se različito i hrane. Probavni organi su različiti, a s time u vezi i vrsta hrane kojom se oni hrane. Međutim, razlika se ne ogleda samo među vrstama. U okviru jedne vrste, da bismo precizniji, u okviru ljudske vrste je prisutno puno različitosti u ishrani. Stoga, pojavljuju se i različite manifestacije na kvaliteti života i zdravlju.

Autori knjige prvenstveno nalazeći uporište u kur'anskom učenju, ukazuju na značaj pravilne ishrane. Iako je ovo osvrtno trojice ljudi, moglo bi se reći iz sfere vjere, oni ne insistiraju na isključivo vjerskom, već na zdravstvenom aspektu ishrane. Naravno, za svaku tvrdnju su našli uporište u kur'anskim ajetima, što daje posebnu dimenziju ovom, neobično značajnom pogledu na nutricionizam i ishranu kao cjelinu.

Drugi recenzent dr. sci. Midhat hfz Beganović piše da je čovjekov život koncipiran na određenim principima i normama, odnosno onome što je čovjeku dozvoljeno i zabranjeno. Islam, kao univerzalni ljudski sistem vrijednosti, svojim

Autori dr. sc. Mirsad Arnautalić, Ismet Memagić, nutricionista i dr. sc. Midhat hfz. Beganović

propisima obuhvatio je sve segmente ljudskog života. S obzirom da je hrana ključna potreba za život čovjeka i njegovo zdravlje, islam je tom pitanju posvetio veliku pažnju. Pri normiranju ovog segmenta ljudskog života, islam se vodio za svojom osnovnom filozofijom: da su šerijatske norme i propisi sredstva kojima se ljudima pribavlja samo ono što je korisno i uklanja od njih ono što je štetno. Sukladno tome, islam je, pri propisivanju i definiranju kulture ishrane svojim sljedbenicima, uvažio točno određenu filozofiju i metodologiju od koje, osim u nužnim situacijama, nije odstupao. Sve što je lijepo, korisno i dobro od hrane i pića – dozvolio im je, a ono što je ogavno, ružno i štetno – zabranio im je.

S naučne strane, ova tematika je bitna zato što joj se na našem govornom prostoru, a možda i šire, nije posvetilo dovoljno pažnje. A sa sociološko – humane strane, njena važnost proizlazi iz toga što je današnji čovjek izgubio parametre ispravnih vrijednosti: preferirao je materiju nad duhovnim i moralnim vrijednostima. Iz razloga što je mnogima ova tematika još uvijek strana kao i zbog njihovog površnog znanja, podložna različitim tumačenjima, pogrešnim adaptacijama i shvaćanjima ovog šerijatskog zahtjeva, ona, ipak, zauzima sve više mjesta u medijskom i općenito životnom prostoru pozicionirajući se postepeno u sami centar „životnih“ tema. Obrada ove teme treba doprinijeti naučnom tematiziranju i tretiranju kao i sistematiziranju mnogih pitanja o ishrani koja se danas postavljaju ne samo unutar određenih religija, već i u suvremenim nutricionističkim i specijalističkim studijama.

Stoga možemo reći da u današnjem vremenu bavljenje ovom tematikom više nije samo iz određenih potreba ili zainteresiranosti pojedinih učenjaka, već nužna potreba u ovom šarolikom svijetu ponude i potražnje svima onima koji žele ispuniti svoju vjersku obavezu i konzumirati ono što im je Stvoritelj dopustio kao halal.

MANJINE PJESMOM I PLESOM OKUPIRALE ZRINJEVAC

Dane nacionalnih zajednica Grada Zagreba 16. lipnja/ juna 2019. otvorio je na Trgu Nikole Šubića Zrinskog gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić. U glavnome hrvatskome gradu žive pripadnici 18 nacionalnih manjina; albanska, austrijska, bošnjačka, bugarska, crnogorska, češka, mađarska, makedonska, njemačka, poljska, romska, slovačka, slovenska, srpska, rusinska, ruska, talijanska, ukrajinska i židovska, a ovo je već deveta proslava njihova Dana.

Ove godine u programu je nastupilo osam nacionalnih manjina koje su predstavile svoje tradicionalne običaje, nošnje, folklorno i glazbeno stvaralaštvo i nakladništvo. No sve ostale manjine imale su svoj štand na kojem su promovirale svoju nacionalnu kuhinju i nakladništvo. Uzvanicima, pripadnicima nacionalnih manjina i njihovim predstavnicima obratili su se Dušan Mišković, predsjednik Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine RH, i Milan Bandić gradonačelnik Zagreba.

- Kao i prethodnih godina u ovom prekrasnom ambijentu proslavit ćemo Dan nacionalnih manjina Grada Zagreba. Od ukupnog broja stanovnika Zagreba 5,26 posto čine nacio-

nalne manjine. Kroz hrvatsku povijest i povijest grada Zagreba, nacionalne manjine su dale iznimno veliki doprinos, a na tu činjenicu i danas treba podsjećati. Cilj naših aktivnosti je prikazati naše običaja, nošnje, kulturu, izdavaštvo... Nadam se da će vam Dan nacionalnih manjina Grada Zagreba Zrinjevac 2019. ostati u lijepom sjećanju i stoga vas očekujemo i iduće godine na ovoj proslavi – rekao je Mišković te zahvalio gradonačelniku Bandiću na velikoj potpori koju daje manjinama. Tolnauer je naglasio da pripadnici nacionalnih manjina svoje podrijetlo vuku iz dva korijena.

-Dragi prijatelji, što su nacionalne manjine Zagrebu, a što je Zagreb nacionalnim manjinama? Mi pripadnici nacionalnih manjina svoj nacionalni identitet crpimo iz dva korijena: pripadnosti nacionalnoj manjini i hrvatskog državljanstva. Gdje god se okrenete u Zagrebu vidi se trag djelovanja pripadnika nacionalnih manjina. Neki pokušavaju ignorirati nacionalne manjine, ali tolerancija različitosti danas je odlika Europe i Zagreba a o tome odlučuje većina. Najiskrenije se zahvaljujem Gradu Zagrebu i gradonačelniku Bandiću na podršci – rekao je Tolnauer. Gradonačelnik Bandić je i ovoga puta istaknuo, ono što vrlo često naglašava, a to je da je Zagreb multietični grad i kao takav primjer ostalim gradovima.

Tekst i foto: Slavica Šarović

14. FESTIVAL BOŠNJAČKE KULTURE U ISTRI

Četrnaesti Festival bošnjačke kulture u Istri u organizaciji Nacionalne zajednice Bošnjaka Istre i suorganizatora Nacionalne zajednice grada Vodnjana, održan je 14. i 15. lipnja/juna 2019 u Puli i Vodnjanu. Festival je svečano otvoren na Trgu Portarata u Puli, a dan kasnije nastavljen u Domu mladih Girotondo u Vodnjanu. Pratili su ga radoznali i zadovoljni građani i turisti.

U zanimljivom folklornom programu predstavio se KUD Rudar iz Lukavca kod Tuzle, dok je sevdalinke interpretirao Amir Rešidović, predsjednik ogranka Nacionalne zajednice Bošnjaka Istre u Poreču. Amir je osebujni Bošnjak koji se, osim sportom, bavi i glazbom. Autor je brojnih pjesama, a neke je objavio na CD-u.

Posebna gošća na otvorenju Festivala bila je istarska kantautorica i akademska glumica Elis Lovrić. Osebujna umjetnica, koju zovu i istarskom vilom, dolazi iz grada Labina i pjeva na istarskom dijalektu, a svoju posvećenost materi-

njem dijalektu okrunila je produkcijom projekata "Kolarići", "Kanat od mora", "Merika" i "Dva mora" te postala promotivna i "zaštitni znak" jedinstvenog labinjskog govora.

Raskoš narodnih igara, pjesme i plesa te tradicionalne nošnje predstavili su članovi KUD-a Rudar iz Lukavca kod Tuzle, koji su prošle godine obilježili četiri desetljeća postojanja i uspješnog rada, a poznati su i kao domaćini i organizatori tradicionalne međunarodne smotre folklor.

I ovogodišnji Festival ima temeljni cilj, a to je međusobno uvažavanje i poštivanje različitosti te razumijevanje, suradnja i povezivanje manjinske zajednice s većinskim narodom u Istarskoj županiji i Republici Hrvatskoj. Presentacija stvaralaštva i kulture matične domovine najvažniji je korak k razumijevanju i suradnji, a istodobno je i svojevrsan doprinos Bošnjakinja i Bošnjaka kulturnim događanjima u turističkoj sezoni.

Foto Regional express i Ćamil Smailbašić

Antologija i Monografija umjetnika Bosne i Hercegovine u dijaspori

Jasna Šamić, francusko-bosanska spisateljica, autorica zbirke poezije, kratkih novela, eseja, kazališnih komada. Od rata u Bosni, živi u Parizu kao slobodan pisac

U rodnom gradu Sarajevu (1. travnja/aprila 1949.) pohađala je gimnaziju i muzičku školu. Diplomirala na Univerzitetu u Sarajevu turski, arapski i perzijski jezik i književnost; turski jezik i književnost 1972. i arapski jezik i književnost 1973. a perzijski jezik i književnost studirala kao treći „orijentalni jezik“. Magistrirala je iz opće lingvistike na Filozofskom fakultetu u Sarajevu 1977. a doktorirala – Doctorat d'Etat, u Parizu (Universite de Paris III – Sorbonne Nouvelle) iz sufizma i historije Bosne 1984. Radila je na Odsjeku za orijentalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu u periodu 1973. - 1992. gdje je prvo predavala turski jezik, a potom turske književnosti. Godine 1992. bila je vanredni profesor kada bez obrazloženja dobiva otkaz. Živi i radi u Parizu, gdje je surađivala s poznatim radijskim stanicama, kao što su RFI i France Culture i bila direktor istraživanja pri Nacionalnom naučnom istraživačkom centru (Directeur de recherche associée au CNRS). Držala je predavanja i učestvovala u naučnim skupovima na univerzitetima u Evropi i Americi.

S podjednakim uspjehom dokazala se kao orijentalist, prevodilac, književni kritičar, književni historičar, pjesnikinja, autorica romana, kolumnista... Kod nas je objavila veći broj radova u različitim naučnim glasilima i časopisima kao što su „Prilozi za orijentalnu filologiju“, časopis „Odjek“, „Anali Gazi Husrev-begove biblioteke“, „Život“, „Izraz“ itd. Bila je urednica časopisa „Književna riječ“ (Sarajevo) i član redakcije „Kulture istoka“ (Beograd).

Djelo joj odlikuje obiman prevodilački rad s francuskog, engleskog, turskog, osmanskog, arapskog, perzijskog, talijanskog na bosanski; izbor iz „Hiljadu i jedne noći“ (desetak izdanja), Yunus Emre, „Mistički eros“, Abudwahab Meddeb, „Izaći iz prokletstva“, Milan Kundera, „Svetkovina beznačajnog“ te niz djela prevedenih sa srpsko-hrvatskog i osmansko-turskog na francuski, Pored ostalih prevela je Ivu Andrića, „La Cour Maudite“ („Prokleta avlija“), L'Age d'Homme, i poeziju Hasana Kaimi Babe i „Divan de Kaimi“, APDF, Paris, itd. Za izuzetan doprinos u svim oblastima autorskog rada, upoznavanju i zbližavanju suvremene, ali i geografski i vremenski dalekih kultura i umjetnosti dobitnica je mnogih značajnih nagrada i priznanja među kojim nagrade BiH fondacije za izdavaštvo, francuskih „Stendhal“, „Gauc-hez-Phillipot“... Član je PEN Centra BiH.

Jasna Šamić kroz svoj naučni rad bavi se naročito sufizmom i sufijskom književnošću, derviškim redovima i uopće osmanskom književnošću (npr. bosanskom književnošću pisanom na osmanskoturskom jeziku), ali i modernom turskom književnošću. Objavila prevode književnih djela sa

turskog, arapskog, perzijskog, francuskog, engleskog i talijanskog jezika. Naučno-istraživačke tekstove objavljivala je u raznim evropskim, američkim, i ex-jugoslovenskim listovima i časopisima (Prilozi za orijentalnu filologiju, Odjek, Anali Gazi Husrev-begove biblioteke, Život, Izraz, Turcica, Journal Asiatique, itd.). Bila je urednica časopisa Književna riječ (Sarajevo). Romane, pripovijetke, poeziju, drame, eseje, književnu kritiku piše i objavljuje na bosanskom (srpskohrvatskom) i francuskom jeziku. Najnovija knjiga Jasne Šamić, objavljena je na francuskom jeziku, zbirka poezije Dans le lit d'une rêve, M.E.O.Bruxelles, 2017.

Bila je član redakcije časopisa Kulture istoka (Beograd), potpredsjednik Udruženja prevodilaca Bosne i Hercegovine; danas član Sociétés asiatique i Društva pisaca Francuske. Jasna Šamić je dobitnik više međunarodnih književnih nagrada kao što je Stendhalova (Missions Stendhal), 2008, Gauchez-Phillipot 2014, Nagrada publike na Salonu balkanske knjige (Salon du livre des Balkans), Pariz 2018, nagrada Naji Naaman Honorary Prize za cjelokupno djelo 2018. Član je Francuskog udruženja književnika od 1994. godine, član PEN-a BiH i PEN-a Francuske; član Bosanskog udruženja pisaca.

Književni leksikon: Jasna Šamić

STRANE: Od kada pišete i kako ste počeli pisati?

JASNA ŠAMIĆ: Kao vrlo mala, govorila sam da ću biti velika kao tatina biblioteka. Drugim riječima, odrasla sam među knjigama. Kao dijete, znala sam napamet sve knjige koje su mi poklanjali ili je moj otac dobivao kao član izdavačkih kuća. Moji i otac i majka su smatrali da je knjiga najvažnija u životu, a sve ostalo preživljavanje. Pisali su oboje, tata je i objavljivao knjige pišući i na francuskom i na našem, a mama bila povremeno dramaturg, pisala je, a povremeno i

objavljivala, ili prevodila sa nekih evropskih jezika. Kao djeca, sve do gimnazijskih dana, moj brat i ja smo imali časove kod mog oca, između ostalog i iz pisanja. Počela sam, dakle, pisati još kao dijete, prvo pjesmice. Izmišljala sam dječici, svojim vršnjacima, bajke i govorila da su Andersenove. U osnovnoj školi sam dobivala nagrade za svoje sastave, a pisala sam i "drame" i od tih dječjih tekstova pravila spektakle, u kojima sam i sama glumila; bili su to ciljane stvari za priredbe u povodu Nove godine, ili neke druge školske proslave. "Kostime" za te "predstave" su mi pravile tetka i mama, a mama mi je bila i jedan od glavnih savjetnika za režiju. Predstave smo kao djeca pravili i na terasi "prvog nebodera" u Sarajevu, gdje smo stanovali. Prvu zbirku pjesama sam objavila kad sam bila na studiju orijentalistike na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Nije lako išlo. Za sarajevske pisce i kritičare, najviše potekle iz ruralnih sredina (koji su smatrali da samo oni imaju pravo na autentičnost, pa i "pravo" na književnost), bila sam često "gospođica koja svira klavir i petlja se u literature". Smatrali su također da strani jezici kvare maternji i da ih ne treba studirati. Takvo mišljenje o meni zadržalo se manje-više do danas. Rat je samo pospješio takav pogled na mene, koja sam (p)ostala "ničiji pisac". Javljam se ipak na anonimne konkurse u Bosni, i tu i tamo dobijem po koju nagradu. Kad neki današnji arbitar prepozna da je u pitanju moj rukopis – nema mnogo onih koji pišu o Parizu i Sarajevu istovremeno -, istog časa me odstrani. Navikla sam, nažalost, na to. Znam kako se tamo i ovdje, u Francuskoj, dijele karte za budućnost. Čast izuzeci- ma i onima koji me podržavaju, bez kojih nikad ništa ne bih ni objavila. Bez obzira na to, stalno sam na početku, boreći se da nađem izdavača.

STRANE: Kako izgleda vaš proces pisanja?

JASNA ŠAMIĆ: Već sam spomenula da sam rekla da sam imala disciplinu u kući, zahvaljujući kojoj sam stekla radne navike. Disciplina, kao i obrazovanje mnogo pomažu u literaturi, iako "obrazovanje razvija sposobnosti, ali nije to koje stvara". Ja svaki dan, počev od svog djetinjstva (kad sam također imala svoju radnu sobu) sjedam za sto u isto vrijeme, držeći se očeve preporuke (koju je posudio od Flauberta) da inspiracija dolazi kad svaki dan sjedneš u 9h za pisači sto. Za razliku od mnogih drugih pisaca, nikad nisam imala strah od "prazne stranice". Jer pišem samo zato što za tim imam potrebu. Jer mi se čini da imam, ne da nešto kažem, nego da se nečega oslobodim, da nešto artikuliram prvenstveno samoj sebi. Mnogi misle da prebrzo pišem, iako moram priznati da imam "lako pero". Ali ja se vraćam na napisano. Ipak je najljepši stil onaj koji je jednostavan, za koga misliš da je bio potpuno "spontan" i neispravljen. Takav je stil kod Tolstoja, koji je, znamo to, prepravljao svoja djela bezbroj puta. Istovremeno nije netočno da mi se u svijesti sukobljavaju dvije leksike i dvije sintakse, jer pišem već odavno i na francuskom i na "našem" jeziku. Ima veoma mnogo ideja koje bih voljela ostvariti prije nego što bude prekasno. Ne samo iz književnosti, nego i iz filma i teatra, budući da me i ti domeni zanimaju; do sada sam realizirala priličan broj i dokumentaraca i postavila na scene pozorišne predstave i u Parizu i u Sarajevu, ne samo od svojih tekstova.

Što se samog procesa tiče, kad pišem roman, napravim detaljan plan. U tome mi je pomogao naučno-istraživački rad, naročito doktorat koji sam radila i odbranila na Sorboni u Parizu. Ali bez obzira na plan, znajući od prilike i siže vlasti-

te knjige, često me “pero” odvede i zavede na drugu stranu, pa skliznem s puta, prekoračim taj plan. Kraj knjige nije gotovo nikad identičan onome koji sam zamišljala prije pisanja. Neke stvari, pogotovo kraće tekstove, pišem spontano, ne znajući gdje će me odvesti prve rečenice. Tako pišem danas bajke. Ali tako sam pisala i pjesme. I neke romane, iako sam od prilike znala zašto ih pišem i imala točno razrađen plan (npr. “Bosanski Paviljon”, Svjetlost, pisan prvenstveno na francuskom pod naslovom “Pavillon bosniaque”, Dorval éditions ; ove dvije edicije se donekle razlikuju). U svakom slučaju je dobro imati plan, on pomaže da se kasnije lakše snalazimo kad ispravljamo napisano, naročito kad skraćujemo. U stvari, ja se strogo držim maksime da pisati znači brisati. Moje knjige u početku često imaju ogroman broj strana, na stotine, koje kasnije sažimam i čistim. Izgleda da je Danilo Kiš imao na zidovima svojeručno ispisane parole: Zabranjeno pisanje. Nažalost, svaki pisac, vjerojatno, dođe u iskušenje, ne samo da nešto izbriše, nego još više da nešto doda napisanom. Voltaire je rekao da ništa nije lakše nego napraviti lošu knjigu, ukoliko izuzmemo od toga (lošu) kritiku.

STRANE: Dajete li u vašem radu prednost formi ili sadržaju?

JASNA ŠAMIĆ: I jednom i drugom. U početku, da mi misao i ideja ne bi pobjegli, obraćam najviše pažnju na tzv. sadržaj, potom više na stil. Ali formu zadam sebi, kao i ton u početku. Mislim da je najveći problem s tonalitetom koji zadaš ili koji ti se nametne. Sve možeš kasnije ispraviti, osim tona kojim počneš i kojim se otisneš u pisanje. Tu se ništa više ne može učiniti, osim sve izbrisati. Pokušavam paziti i na ritam, jer mislim da je on neobično važan u literaturi, na isti način kao i u muzici. Također smatram da bi mnogi pisci prethodno trebali studirati muziku i njene, skoro matematske, zakone, prije nego što prionu pisanju. Kod većine autora upravo je problem taj ritam, dužine, ponavljanja, ukratko dosada. Ja nastojim da se i tu držim one Voltairove po kome je dosada najveći neprijatelj umjetnosti.

STRANE: Da li autor bira temu ili tema autora?

JASNA ŠAMIĆ: Mene su do sada birale teme. Same su se nametale. Najviše u šetnji, u samoći. Ne vjerujem da mogu sebi reći, ono što govore o svojim knjigama neki pisci, tj. većina onih koje gledam na francuskoj televiziji: “Nakon što sam završio ovu knjigu, veoma sam se preplašio da neću više moći ništa napisati..., pa sam otputovao u ...” Tamo je živio skromno, jeo samo čorbu od luka, čekajući da mu dođe inspiracija. Ili je mnogo hodao i jeo u potrazi za inspiracijom? To nije moj stil, niti je takva moja spisateljska vokacija. Gotovo svi pisci koje pozivaju na priču pred kamerama na francuskoj televiziji govore slično o “bijelom papiru”, pa se otisnu u potragu za temom; to sam već spomenula. Težak život i egzistencijalni problemi, a posebno ratovi koje doživiš direktno ili ne, nažalost, vrlo su inspirativni, pravo literarno blago. Dok sreća nema šta da kaže. Čak se i Kiš bojao da nikad više ništa neće napisati nakon svake objavljene knjige. Ako mi se desi nešto slično spomenutim, uspješnim piscima, ne mislim da ću se mučiti i trčati za temom, pošto-poto htijući da napišem još jednu knjigu. Pisanje je svakako potpuna izolacija. I mjesto da se opet osamljujem, možda ću se rado otisnuti u svijet, na putovanja na koje inače ne idem osim u vezi s nekim poslom, jer želim i moram neke stvari završiti. Odavno već se ne mučim ni da čitam knjige koje me ne uznose. One dosadne i nasilu napisane. Odmah ih bacam. Toliko iskustva imam da mogu ubrzo vidjeti, zahvaljujući najviše tonu kojem pribjegava određeni autor, u kom smjeru će poteći njegova rečenica i cijeli tekst.

Izvor, Antologija i Monografija umjetnika Bosne i Hercegovine u dijaspori, a intervju je prenesen sa sajta <http://strane.ba>, snimio Almin Zrno

Otvoreno pismo Armina Hodžića, predsjednika Bošnjačkog nacionalnog vijeća Aleksandru Tolnaueru, predsjedniku Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske

Poštovani gospodine Tolnauer,

Ne obraćam Vam se samo kao predsjedniku temeljne manjinske institucije u Republici Hrvatskoj i svojevrsnom čuvaru Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Hrvatskoj, nego i kao pripadniku židovske nacionalne manjine, računajući na Vašu osjetljivost i višak savjesti kada su u pitanju teme najtežih ratnih zločina. Kao što Vam je poznato Židovi i Bošnjaci su dva naroda koji su preživjeli genocid u 20. stoljeću. Stoga, vjerujem da možete u potpunosti shvatiti s kojom razinom trauma nakon izvršenog genocida se suočava bošnjački narod.

Gospodine Tolnauer, kao što Vam je poznato, genocid je na Međunarodnom tribunalu u Haagu presuđen za Srebrenicu, ali planski je provoden od vodstva tzv. republike srpske na čitavom teritoriju BiH. S druge strane Međunarodni tribunal u Haagu je djelovanje tadašnjeg političko-vojnog vodstva hrvatskog naroda presudio kao Udruženi zločinački poduhvat u Bosni i Hercegovini. Za jedan od vidova tog poduhvata podignuta je optužnica Tužilaštva BiH za tzv. Žepačku grupu i ratne zločine nad civilima koje je izvršio HVO u Žepču i njezovoj široj okolici. Jedna od specijalnih postrojbi koja je bila uključena u etnička čišćenja terena i „zbrinjavanje“ ratnih zarobljenika u koncentracijske logore zvala se „Albančevi anđeli“ pod zapovjedništvom Čollakua (Kikija) Esada.

Kao što Vam je poznato, riječ je o osobi koja je predsjednik Unije Albanaca u Republici Hrvatskoj koju financira institucija kojoj ste na čelu i udruzi koja je kandidirala Erminu Lekaj Prljaskaj za saborsku zastupnicu.

Čollaku (Kiki) Esad optužen je za ratne zločine od Tužilaštva BiH te je pobjegao pravdi, a optužnica uključuje silovanje tri ženske osobe bošnjačke nacionalnosti, odrubljivanje glave osobi srpske nacionalnosti, mučenja i pljačkanja civilnih zarobljenika bošnjačke nacionalnosti. Gospodine Tolnauer, imali smo priliku slušati dokumentirana svjedočenja logoraša i silovanih žena. Ona su stravična, a naša je moralna obaveza da uz pružanje utjehe i pomoći tim teško traumatiziranim ljudima pomognemo u traženju i kažnjavanju njihovih mučitelja.

Gospodine Tolnauer, duboko smo uvjereni, s obzirom na svjedočanstva preživjelih žrtava, da je jedan od takvih mučitelja Čollaku (Kiki) Esad.

Od Vas tražimo da iskoristite svoj utjecaj i da nas na svaki način pomognete da se Čollaku (Kiki) Esad izruči Bosni i Hercegovini gdje će mu biti suđeno. U međuvremenu od Vas tražimo da preispitate djelovanje Unije Albanaca u Republici Hrvatskoj koju vodi optuženik za ratne zločine. S moralne

Aleksandar Tolnauer

strane posve je neprihvatljivo financiranje ove udruge. Mi znamo da moral nije zakonska obaveza, ali Vi ćete kao pripadnik židovske manjine razumjeti o kakvoj vrsti etike je ovdje riječ.

Nadalje, od Vas tražimo da preispitate političko pokroviteljstvo koju članica Savjeta za nacionalne manjine Ermina Lekaj Prljaskaj daje optuženiku za ratne zločine te da takvu vrstu ponašanja sankcionirate, osudite i da se od nje ogradite.

Pritom naglašavamo i želimo da znate kako za Bošnjake u Hrvatskoj nema nikakvu težinu mišljenje Ishaka Hodžića, nedavno izabranog člana Savjeta za nacionalne manjine kojemu predsjedate. Naime, Ishaka Hodžića nisu izabrali Bošnjaci nego vladajućina većina na vlasti, prema našim informacijama uz svesrdno lobiranje upravo Ermine Lekaj Prljaskaj.

Upućujemo Vam molbu da ovu temu uvrstite kao jednu od točaka Dnevnog reda na sljedećoj sjednici Savjeta za nacionalne manjine, uz prijedlog da sjednici budu prisutni predstavnici Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Gospodine Tolnauer, nadamo se da ćete uvažiti naše argumente i da smo Vam uspjeli približiti nagomilane frustracije bošnjačke nacionalne manjine u Hrvatskoj koje se mogu sažeti u jednu rečenicu: „Bošnjake u Hrvatskoj u Hrvatskom saboru predstavlja politička pokroviteljica optuženika za silovanje Bošnjakinja i mučenje bošnjačkih civila u koncentracijskim logorima.“

Za nas je takvo stanje krajnje neprijatno i nedopustivo. Naravno, stojimo Vam na raspolaganju za dodatne informacije, a ako je potrebno, organizirat ćemo Vaše putovanje u Žepče gdje možete uživo razgovarati sa svjedocima ratnih zločina koje je počinio predsjednik Unije Albanaca u Repu-

blici Hrvatskoj, satnik HVO-a i zapovjednik jedinice „Albančevi anđeli“ Čollaku (Kiki) Esad.

Odgovor na otvoreno pismo Aleksandru Tolnaueru, predsjedniku Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske koje je uputio Armin Hodžić, predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća elektronskom poštom 17.lipnja 2019. godine.

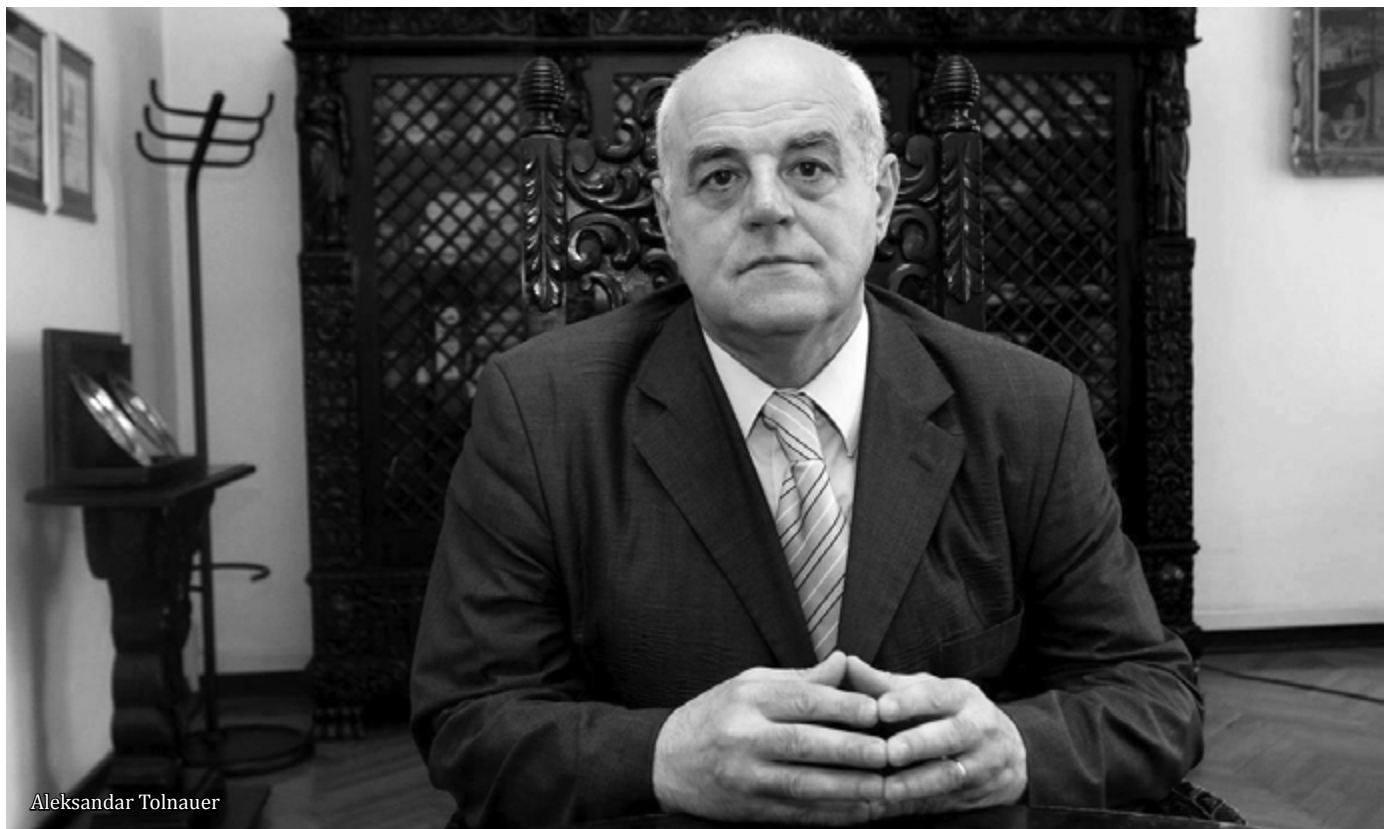
Poštovani,

Nastavno na otvoreno pismo koje ste predsjedniku Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske uputili elektronskom poštom 17. lipnja 2019., vezano uz predsjednika udruge Unija zajednica Albanaca u Republici Hrvatskoj Esada Čollaku, očitujemo se kako slijedi:

Vezano uz zahtjev za preispitivanje djelovanja udruge Unija zajednica Albanaca u Republici Hrvatskoj, napominjemo da Savjet za nacionalne manjine raspoređuje sredstva koja se u državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina. Korisnici sredstava podnose Savjetu godišnja izvješća o trošenju sredstava koja su im doznačena iz državnog proračuna, o čemu Savjet izvješćuje Vladu Republike Hrvatske i Hrvatski sabor.

Kriterijima financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologijom praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa („Narodne novine“, broj 105/16), propisano je da pravo i obvezu praćenja izvršavanja programa i kontrole namjenskog korištenja sredstava ima Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine.

Sukladno Kriterijima i ugovorima o financijskoj potpori programa koje Savjet sklapa sa svakom pojedinom udrugom kojoj su odobrena proračunska sredstva, udruge su

Aleksandar Tolnauer

obvezne radi kontrole namjenskog korištenja sredstava dostaviti kvartalno, polugodišnje i godišnje izvješće o radu i izvršenju programa s financijskim izvješćem.

Udrugama koje ne opravdaju namjenski utrošak sredstava, ne izvrše program u roku, ne dostave izvješće, dostave nepotpuno ili nepravodobno izvješće ili kojima izvješća nisu u skladu s pozitivnim financijskim propisima, može se obustaviti daljnje financiranje, naložiti da sredstva vrate u Državni proračun, te mogu izgubiti pravo na sufinanciranje putem Savjeta na tri godine.

Ista se zakonska regulativa i odredbe Kriterija kao općeg akta Savjeta, u slučaju eventualnih nepravilnosti utvrđenih nakon analize izvješća o radu i izvršenju programa s financijskim izvješćem, primjenjuje na sve udruge i ustanove nacionalnih manjina koje se sufinanciraju putem Savjeta, pa tako i na udruhu Unija zajednica Albanaca u Republici Hrvatskoj.

Jedan od uvjeta za dobivanje financijske potpore za programe kulturne autonomije propisan Kriterijima, jest i dostava uvjerenja o nekažnjavanju odgovornih osoba udruge, a koji je uvjet svih prethodnih godina udruha Unija zajednica Albanaca u Republici Hrvatskoj ispunjavala.

Sukladno Kriterijima, prijedloge godišnjih odluka o rasporedu sredstava izrađuje Povjerenstvo za raspodjelu sredstava kao radna skupina koja na temelju stručnih kvalifikacija iz etnologije predloženom odlukom nastoji pripadnicima nacionalnih manjina omogućiti da djelovanjem kroz udruge i ustanove izraze, sačuvaju i razvijaju svoj identitet u području informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija.

Ista predlaže Savjetu donošenje odluka o raspodjeli proračunskih sredstava isključivo na temelju Kriterija odnosno na temelju kvalitete i održivosti predloženih programa, broja članova udruge, prethodnih rezultata, administrativne sposobnosti, upravljanja sredstvima, procjene rizika u provedbi programa te izvješća o radu i ostvarivanju programa i financijskih izvješća o utrošku sredstava dodijeljenih u prethodnoj godini.

Za prijedlog odluke o rasporedu sredstava na javnoj sjednici glasuje svih 19 članova Savjeta iz čega je razvidno da o rasporedu ne odlučuje samostalno ni predsjednik ni pojedini članovi Savjeta, a legitimitet takvom načinu raspodjele odnosno praćenja utroška dodijeljenih sredstava daje i činjenica jednoglasnog prihvaćanja godišnjeg izvješća Savjeta o utrošku sredstava od strane Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora šesnaestu godinu zaredom.

Vezano uz zahtjev za korištenjem „utjecaja da se Čollaku (Kiki) Esad izruči Bosni i Hercegovini gdje će mu biti suđeno“, upućujemo Vas da se sa saznanjima o kaznenom djelu odnosno saznanjima o njegovu počinitelju kaznenom prijavom obratite nadležnom državnom odvjetništvu.

Državno je odvjetništvo dužno uzeti prijavu na zapisnik i pokrenuti kazneni postupak protiv određene osobe da je počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti kada iz prijave i njezinih priloga proizlazi osnovana

sumnja da je upravo ta osoba počinila kazneno djelo, u protivnom će kaznenu prijavu odbaciti.

Nadalje, vezano uz zahtjev za „preispitivanjem političkog pokroviteljstva koje daje članica Savjeta za nacionalne manjine Ermina Lekaj Prljaskaj“, napominjemo da je Savjet za nacionalne manjine nadstranačko tijelo čija je temeljna zadaća osigurati uvjete za poštivanje Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i posebnih zakona koji uređuju pitanja nacionalnih manjina.

Stav je Savjeta da je proračunskim sredstvima potrebno sufinancirati isključivo programe koji imaju za svrhu ostvarivanje i zaštitu prava nacionalnih manjina i unapređivanje tolerancije kroz zbližavanje kako manjine s većinom, tako i pripadnika manjina unutar njihovog korpusa, nasuprot tendencijama temeljenim na političkim i drugim interesima koje rezultiraju aktivnostima koje nemaju značaj za cijelu nacionalnu manjinu.

Zakonom o udrugama („Narodne novine“, broj 74/14 i 70/17), propisani su uvjeti koje mora ispunjavati osoba ovlaštena za zastupanje udruge, kao i način upisa te osobe u registar udruga pri uredima državne uprave u županiji, odnosno gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za poslove opće uprave.

S obzirom na to da je člankom 47. Zakona o udrugama propisano da upravni nadzor nad provedbom toga Zakona provodi Ministarstvo uprave, upućujemo Vas da se sa iznesenim navodima obratite resornom Ministarstvu.

Jasan stav Savjeta za nacionalne manjine i mene kao njegova predsjednika jest da se ratni zločini trebaju istražiti, procesuirati u odgovarajućem pravnom postupku, a one kojima se dokaže krivnja treba osuditi.

Slijedom navedenoga, smatram važnim istaknuti činjenicu podjele nadležnosti — Državno odvjetništvo je neovisno i samostalno, a Ravnateljstvo policije djeluje prema zakonu, a ne prema nalogu i naputku.

Pitanje ratnih zločina jest izrazito osjetljivo pitanje za svako društvo, pa tako i za Republiku Hrvatsku s obzirom na ratna, poratna, a u nekim aspektima i svakodnevna iskustva. Polazeći od takvog stajališta, za mandata aktualne Vlade Republike Hrvatske, Ravnateljstvo policije osnovalo je posebnu radnu skupinu za procesuiranje ratnih zločina na čemu predano radi.

Slijedom navedenoga, Savjet za nacionalne manjine kao krovno tijelo nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj zajedno s Vladom Republike Hrvatske čijom je političkom voljom i konkretnim potezima ostvaren vidljivi napredak u stvaranju tolerantnijeg ozračja i u ostvarivanju manjinskih prava, i dalje će predano raditi na oživotvorenju principa integracija manjina u hrvatsko društvo s njihovim punim identitetom, budući da nam je to zajednička ustavnopravna obveza i politička odgovornost.

Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske

Foto Nacional

in memoriam

Đelo Jusić

1939. - 2019.

Veliki maestro ĐELO JUSIĆ preminuo je nakon duge i teške bolesti 31. svibnja 2019. u 81. godini. Pokopan je na zagrebačkom groblju Mirogoj.

U 2003. godini izvedena su mu dva kapitalna glazbena djela naručena od Ministarstva kulture kanton Sarajevo: balet Katarina-bosanska kraljica te oratorij Srebrenički inferno izveden pred bivšim predsjednikom SAD-a Billom Clintonom.

Đelo Jusić rodio se 26. siječnja 1939. u Dubrovniku, gdje je odrastao i započeo školovanje. Njegovi roditelji su se 1928. doselili iz Prozora, selo Duge. Stariji je brat poznatog hrvatskog glazbenika Ibrice Jusića. U rodnom gradu našao je izvore i nadahnuća za svoju glazbu, te je oblikovao individualni i prepoznatljivi oblik u melodij-skom, harmonijskom i stilskom izražaju svojih popularnih glazbenih dijela. Ona pripadaju mediteranskome glazbenom stilu hrvatske zabavne glazbe s kojima je dao veliki i vrijedan doprinos hrvatskom glazbenom stvaralaštvu a neka od njih su "Jedan dan" (pjesma Eurovizije 1968.), "Pusti da ti leut svira", "Dalmatinski lero", "La musica di notte", "Dobro jutro, Margareta", "Stare ljubavi", "Znam da ima jedna staza", "Sve se vraća, sve se plaća", "Volim te budalo mala" i mnoge druge.

Skladanjem se počeo baviti tijekom 1960-ih godina, a u to vrijeme osniva vokalno-instrumentalni ansambl Dubrovački trubaduri s kojima je obišao zemlju i svijet. Također je utemeljio i dječji zbor Mali raspjevani Dubrovnik. Osim što je snimao za Croatia Records (tada Jugoton), tu su još i mnoge svjetske nakladničke kuće poput Columbia, CBS, Parlophone, Electrola, Supraphone, Ensemble Electonicue i mnoge druge. Njegova diskografija broji 80 gramofonskih ploča i 20 CD izdanja na kojima se nalazi preko 1.000 skladbi i za koja je dobio desetak zlatnih i platinastih ploča.

Od 1970. do 1975. godine bio je na mjestu dopredsjednika Udruženja muzičkih radnika Hrvatske Croatia-Concert u Zagrebu, a 1975. godine postaje predsjednik. U Šibeniku je četiri godine bio selektor Međunarodnog dječjeg festivala. Kao dirigent Đelo Jusić nastupao je na mnogim festivalima u zemlji i inozemstvu, vodeći velike revijske i simfonijske orkestre po gradovima Berlinu, Drezdenu, Lenjingradu, Moskvi, Varni, Vatikanu, Splitu, Zagrebu, Sarajevu i na Dubrovačkim ljetnim igrama. Dirigiranje je izučio kod maestra Lovre von Matačića. U skladateljskom radu imao je velikog uspjeha u oratorijskoj, kazališnoj, filmskoj i dječjoj glazbi.

Od 1975. do 1990. godine živio je u Zagrebu, da bi

se potom vratio u rodni grad. U Dubrovniku je proveo čitavo vrijeme Domovinskog rata, gdje je za vrijeme okruženja organizirao humanitarne i prigodne božićne i novogodišnje koncerte. Također je aktivan i u ratnom kriznom stožeru Grada i čitavo vrijeme neumorno sklada. U svibnju 1992. nazočan je u službenoj audijenciji kod Sv. Oca Ivana Pavla II u Vatikanu, zajedno s dječjim zborom Mali raspjevani Dubrovnik. U vrijeme Domovinskog rata skladao je nekoliko vrlo popularnih budnica "Kad zazvone dubrovačka zvona", "Sveti Vlaho, molitve naše čuj" i druge, a također je skladao suitu "Dubrovački kantuni" koju je sa Dubrovačkim simfonijskim orkestrom snimio na CD-u.

Uz autore tekstova i stihova tadašnjeg dubrovačkog biskupa msgr. Želimira Puljića i akademika Luka Paljetka, skladao je oratorij "De civitate libertatis veritas (Istina o gradu slobode)". Ovo djelo godinama se tradicionalno izvodilo na dan 6. prosinca kada je Dubrovnik najteže razaran, a od 1995. godine izvedeno je u Splitu, Steyru, Beču i Zagrebu, gdje je s oratorijem otvorena manifestacija "Pasijska baština" u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog. Godine 1997. uz izravan satelitski prijenos oratorij je izveden na Dubrovačkim ljetnim igrama.

Komemoracija u Dubrovniku povodom smrti Đela Jusića

Komemoracija povodom smrti Đela Jusića održana je u organizaciji Grada Dubrovnika u Kazalištu Marina Držića. Mujica Jusić zahvalio se "bratu Đelu za svaku notu koju ga je naučio".

- Učio si me note kad sam imao 20 godina i rekao mi da ne mogu biti dobar bubnjar ako ne znam čitati note. Svaki dan sam vježbao, a govorio si mi da samo tebe gle-

Oratorij Srebrenički inferno izveden je pred bivšim predsjednikom SAD Billom Clintonom

dam. Ti si bio naša lokomotiva. Ibrici, meni, svojoj djeci. Napravio si od sina vrhunskog muzičara. - rekao je Mujica Jusić.

Gradonačelnik Mato Franković rekao je kako "polako jedan po jedan odhode gospari".

- Dubrovnik je kroz svoju povijest ispratio mnoge velike i mi danas ispraćamo jednog od njih. Za sve nas u Gradu to je naš gospar Đelo, a za najmlađe dundo Đelo. Bio je miljenik svih generacija. Zauvijek je oplemenio naše djetinjstvo, njegove skladbe su uvijek bile takve da si mogao osjetiti kako se šetaš Stradunom ili se spuštaš skalinama Buže. Sjećam se njegovog hoda preko Vrata od Ploča, a širi se miris lule... Ljubav koju je imao bila je nevjerovatna, ali treba istaknuti i ljubav prema domovini Hrvatskoj. Uvijek je bio tu i nije tražio ništa, a davao je sve. Veliko mi je zadovoljstvo što je za života dobio nagradu Grada Dubrovnika. Njegovim odlaskom Grad je izgubio velikog umjetnika i dušu, ali je ostavio glazbu kao utjehu što ga više nećemo sresti Stradunom. Hvala vam za sve. - riječi su gradonačelnika Frankovića.

Župan dubrovačko-neretvanski Nikola Dobroslavić također se oprostio od Đela Jusića te izrazio sućut obitelji.

- Veliki je to umjetnik, glazbenik i zaljubljenik u naš Grad. Vješto je utkao glazbene note u svoj Grad. Fizički više nije s nama, ali jest duhom. Jest uz predivne pjesme koje su nam upotpunjavale mladost, a prate nas i danas. Nastavit će biti s nama jer ćemo ga se trajno sjećati, njegove pjesme pjevati i svirati. Pjesme su nastale kao rezultat ljubavi u kojoj su živjeli Đelo i Grad, ljubav se ponašala tako nježna i plodna. Hvala na svemu što

si nam dao, pamтите ćemo tebe i tvoje djelo. Neka ti je mirno more. - oprostio se od Đela Jusića župan Nikola Dobroslavić.

U ime Dubrovačkog demokratskog sabora nazočnima se obratila Vilma Kosović.

- Kad umre čovjek zemlja bi trebala zastati. Đelo Jusić je bio glazbenik zlatnog kova, bio je čitavim bićem utakan u nju i proslavio je Hrvatsku i Dubrovnik. Osigurao je trajno i počasno mjesto u riznici dubrovačkih i hrvatskih umjetnika koji su glazbu živjeli i sanjali. Svaka politička stranka teži imati ugledne i uvažene pojedince, mi smo željeli i više jer smo željeli da nam pomogneš promišljati kako očuvati najveće vrijednosti Grada, duh Grada kakav bi ostavili djeci. Bio si na našim izbornim listama, uvijek si tražio da budeš zadnji jer si tako izražavao podršku i nisi se nametao. Ponosimo se što si bio naš član. - istaknula je Kosović.

U ime svih generacija Malog raspjevanog Dubrovnika govorila je Andela Matić.

- Dragi naš dundo Đelo, s takvom lakoćom si nas okupljao da učimo pjevati i volimo ovaj Grad. Mi smo ti vraćali osmjesima i trajnim mjestima u našim srcima. Svakodnevno s nama možeš šetati mirima ovog Grada koji si osjećao. Bio si kao more bistre površine i dobre duše. Dobro ti bilo more, more vječnosti. Nama ostaje Đelova glazba i spoznaja da smo bili dio njegovog života. - naglasila je Matić.

A.Č./V.S., Dubrovački dnevnik

IZ SLAVNE BOSANSKE KUHINJE

U želji da sačuvamo našu sjajnu i bogatu bošnjačku tradiciju na području kulinarstva, i u ovom broju SABAH-a ćemo vam ponuditi jedan meni. Riječ je o jednostavnijoj pripremi jela a sadrže namirnice vrlo hranjivih vrijednosti. U jelima za ovaj meni bosanske kuhinje biti će svježeg zelenog povrća bitnog za zdravlje i vitalnost, što je posebno važno za ovo doba godine. Za masnoće valja istaći da ih treba biti upravo toliko koliko je neophodno za pripremu jela.

Nadam se da će te ovaj predloženi meni dobro prihvatiti ne samo okusno nego i vizualno, pa se unaprijed radujem vašem gastro zadovoljstvu i ulasku Bosanke kuhinje u vaše domove.

MENI

ZELENA ČORBA

ZELJANIK - DUKMA, ŠARENICA

KISELO MLIJEKO

BOSANSKA JAHNIJA

MEDENI SUTLIJAŠ

BOSANSKA KAHVA

ZELENA ČORBA (za 4 osobe)

SASTOJCI: 1,5 l mesne vode (temeljac), 0,5 glavice crvenog luka, rukohvat peršinovog lista, 4 mrkve srednje veličine, 2 dkg šehrije (fidelina), sol, papar po želji, 1 jaje i malo masnoće.

PRIPREMA: Usitnjeni luk prepržiti na malo masnoće u loncu, mrkvu izrezati na kockice i dodati na luk, skosati peršin i dodati mesnu vodu i pustiti da prokuha. Kada prokuha treba dodati šehriju (pašta) i iskosani špinat te dalje kuhati. Kada je gotovo, uliti umučeno jaje uz miješanje tako da se ne zgusne i na kraju začiniti i servirati.

ZELJANIK – DUKMA, ŠARENICA

SASTOJCI: 1 kg zelja, 05 kg kukuruznog brašna, 3 jaja, mlijeko po potrebi i kajmak također, te kiselo mlijeko.

PRIPREMA: Očišćen i iskosan špinat sastaviti sa kukuruznim brašnom te dodati jaja i sa mlijekom zamijesiti žitku masu, te na zamašćenu tepsiju izliti i ispeći. Kada je pečeno izrezati na komade i rastopljenim kajmakom preliti i služiti sa kiselim lijekom.

BOSANSKA JAHNIJA (za 4 osobe)

SASTOJCI: Oko 1 kg ovčjeg mesa (od vrata, jer je sočan), 3 glavice crvenog luka, 2 mrkve, 2 struka poriluka (samo bijeli dio), 1 korijen od zeleni, 2 babure paprike, peršinov list, nekoliko krumpira, 0,5 l kisela mlijeka.

PRIPREMA: Meso izrezati na 8 komada, luk izrezati krupnije i malo ga pripržiti da porumeni. Dodati meso pa za nekoliko minuta dodati poriluk, zelen, babure paprike (izrezane), alevu papriku, soli i bibera. Naliti vodu da prekrije povrće i meso, poklopiti i kuhati oko sat vremena. Zatim dodati krumpir izrezan na kolutove i kuhati dok se krumpir ne skuha. Iskosati peršinov list i umiješati u kiselo mlijeko. Jahniju servirati u tanjure, a pored svakog tanjura servirati po zdjelicu kiselog mlijeka s umiješanim peršinom.

MEDENI SUTLIJAŠ

Kuhati rižu u mlijeku i kada je riža kuhana dodavati med uz miješanje i pustiti da provrije. Zatim naliti u zdjelice ili tanjure i rashladiti te servirati.

BOSANSKA KAHVA

U zagrijanu džezvu usuti mljevenu kahvu i zaliti kipućom vodom te držati na vatri dok ne zakuha prema vrhu džezve. Kada krene treba je skinuti s vatre i ponoviti tri puta. Zatim treba naliti u fildžane i servirati uz mlijeko, šlag, rahat lokum i maštrafu (čašu) hladne vode.

PIĆA

Uz navedena jela najbolje odgovara hladna voda.

U SLAST!

Sadržaj

PREDSJEDNICA REPUBLIKE HRVATSKE POSJETILA
GRADILIŠTE ISLAMSKOG KULTURNOG CENTRA U SISKU
ODRŽANI IZBORI ZA PREDSJEDNIKA MEŠIHATA

str. 2

6. REDOVNA IZBORNA SKUPŠTINA SABORA
BOŠNJAČKIH ASOCIJACIJA HRVATSKE

str. 3, 4, 5

ZAHVALNICE SABORA BOŠNJAKIH ASOCIJACIJA HRVATSKE

str. 6

„BISERJE“ SARAJEVSKI VODOVOD

str. 7

RAZGOVOR - KADRO KULAŠIN, NOVOIZABRANI PREDSJEDNIK
SABORA BOŠNJAČKIH ASOCIJACIJA HRVATSKE

str. 8, 9, 10

„BISERJE“ DOKSAT

str. 11

NAKON IZBORA ZA ČLANOVE VIJEĆA I PREDSTAVNIKE
NACIONALNIH MANJINA KONSTITUIRAJU SE VIJEĆA

str. 12, 13

RAZGOVOR - ULJANIKOVAC BRODOGRADITELJ SAMIR HADŽIĆ

str. 14, 15

NOVE KNJIGE - „DANAS-ISHRANA U ISLAMU“

str. 16, 17

MANJINE PJESMOM I PLESOM OKUPIRALE ZRINJEVAC

str. 18

14. FESTIVAL BOŠNJAČKE KULTURE U ISTRI

str. 19

ANTOLOGIJA I MONOGRAFIJA UMJETNIKA BOSNE I
HERCEGOVINE U DIJASPORI

str. 20, 21, 22

OTVORENO PISMO ARMINA HODŽIĆA, PREDSJEDNIKA
BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA

ALEKSANDRU TOLNAUERU

str. 23, 24, 25

IN MEMORIAM - ĐELO JUSIĆ

str. 26, 27

IZ SLAVNE BOSANSKE KUHINJE

str. 28

SADRŽAJ, IZMEĐU DVA BROJA, IMPRESSUM

str. 29

6. REDOVNA IZBORNA SKUPŠTINA SABORA
BOŠNJAČKIH ASOCIJACIJA HRVATSKE

str. 30, 31

Između dva broja

Poštovane čitateljice, poštovani čitatelji!

U 66-om broju SABAH-a na prvoj strani objavljujemo fotografije dvije dame Giuseppine Rajko, zamjenice istarskog župana i Jasne Šamić, francusko-bosanska spisateljica, autorica zbirki poezije, kratkih novela, ese-

ja, kazališnih komada. Od rata u Bosni, živi u Parizu kao slobodan pisac. Zamjenici istarskog župana na Skupštini je uručena Zahvalnica za neprocjenjiv doprinos multikulturalnosti Istre.

Djelo Jasne Šamić odlikuje obiman prevodilački rad s francuskog, engleskog, turskog, osmanskog, arapskog, perzijskog, talijanskog na bosanski; izbor iz „Hiljadu i jedne noći“ (desetak izdanja), Yunus Emre, „Mistički eros“, Abudwahab Meddeb, „Izaći iz prokletstva“, Milan Kundera, „Svetkovina bezznačajnog“ te niz djela prevedenih sa srpsko-hrvatskog i osmansko-turskog na francuski, Pored ostalih prevela je Ivu Andrića, „La Cour Maudite“ („Prokleta avlija“), L'Age d'Homme, i poeziju Hasana Kaimi Babe i „Divan de Kaimi“, APDF, Paris, itd. Za izuzetan doprinos u svim oblastima autorskog rada, upoznavanju i zbližavanju suvremene, ali i geografski i vremenski dalekih kultura i umjetnosti dobitnica je mnogih značajnih nagrada i priznanja.

Na naslovnoj strani je i Uljanikovac Samir Hadžić, brodograditelj koji za sebe veli: „Ja sam običan radnik, ja sam dečko s ceste, ja sam običan Puležan bosanskih korijena“. Razgovarali smo i s Kadrom Kulašinom, novim predsjednikom Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske, koji kaže da će biti prvi među jednakima i očekuje jači angažman kadrova i članstva udruge.

S poštovanjem! Glavni i odgovorni urednik
Asim Čabaravdić

Impressum

Nakladnik: Sabor bošnjačkih asocijacija Hrvatske
/SABAH/www.sabah.hr, Zagreb, Nova cesta 4,

OIB: 25617086275,

IBAN: HR42 2503007 1100035035

Za nakladnika: Kadro Kulašin

Glavni i odgovorni urednik: Asim Čabaravdić,
e-mail: asim.cabaravdic@gmail.com, mob 091 441 00 41.

Uredništvo: Kadro Kulašin, Mehmed Džekić, Ishak Hodžić, Hamdija Malić, dr. Sinan Alispahić i Asim Čabaravdić.

Dopisnički kolegij: Kadro Kulašin, Ibrahim Duraković (Splitsko-dalmatinska županija), Azemina Korajac i Samir Mutapčić (Vukovarsko-srijemska županija), Asim Čabaravdić, Enis Omerović (Istarska županija), Ibro Mešić i

Hasib Muminović (Primorsko-goranska županija), Biserka Brkić (Sisačko-moslavačka županija), Admir Muhić (Karlovačka županija), Mesud Bužimkić i Mujesira Delić (Zagrebačka županija), Izet Spahović, Armina Džano i Matija Lučić (Dubrovačko-neretvanska županija).

Tajnik Uredništva: Ishak Hodžić

Adresa uredništva: 10000 Zagreb, Nova cesta 4,

tel: 00385/01/ 309-1083, Fax: 01/309-1084

e-mail: sabah@zg.t-com.hr

Grafička priprema: C.B.PRINT, Samobor

Tisak: C.B. Print, Samobor

Tiskano uz financijsku potporu iz državnog proračuna RH, putem Savjeta za nacionalne manjine RH.

6. REDOVNA IZBORNA SKUPŠTINA SABORA

BOŠNJAČKIH ASOCIJACIJA HRVATSKE

RUKOVODEĆI TIM SABORA BOŠNJAČKIH ASOCIJACIJA HRVATSKE

PREDSJEDNIK: Kadro Kulašin. **POTPREDsjedNICI:** 1. Hamdija Malić, 2. Muhamed Muratagić i 3. Hasib Muminović. **IZVRŠNI ODBOR:** 1. Mehmed Džekić, 2. Rasim Halilović, 3. Esad Čolić, 4. Jasminko Hasanbašić, 5. Bilal Pekarić, 6. Jasmin Omerović, 7. Vejisl Hodžić, 8. Edin Nurkić, 9. Sejad Sedić, 10. Omer Alibašić, 11. Samela Kantarević, 12. Hase Salihović, 13. Biserka Brkić, 14. Mirsad Talić, 15. Hajdar Omerović, 16. Ismet Seferagić i 17. Mersada Borić. **NADZORNI ODBOR:** 1. Asim Midžan, 2. Rasim Čaušević, 3. Ibrahim Imamović, 4. Amir Čatović i 5. Hasan Čizmić. **SUD ČASTI:** 1. Omer Mirkomjić, 2. Mirela Karić i 3. Nuriya Gavranović.